Yarınki
GAZETEMİZ
ilâvemizle beraber
24
SAYFA

HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

CUMA 7 TEMMUZ 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7719

İDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu 16*Telefon: 21413(Yazı)-24370(İdare)

Mareşal Izmirdeki hava ve kara birliklerini teftiş etti

Kuvvetli hava filoları vazife uçuşları yaptılar

Kızılçulluda büyük bir geçit resmi oldu

Mareşal İzmirde polis kıtasını teftiş ediyor *(Yazısı 7 ncide)*

Şevki

Ze kâi

Hüsrev

Vakıtın hususî haberleri

Elçiliklermizde geniş mikyasta değişiklik yapılıyor

Suat Davas Tahrana, Hüseyin Ragıp Parise, Şevki Berline tayin edilecek

Sağlam olarak öğrendiğimize göre başlıca elçiliklerimizde değişiklikler yapılması kararlaştırılmıştır.

Büyük elçileri değişecek olan merkezler arasında Paris, Roma, Berlin, Moskova, Varşova, Tahran, Tokyo olduğu gibi Sofya, Belgrat, Atina, Bağdat, Brüksel, Prağ, Tiran elçileri de yerlerini değiştirecek olanlar arasında bulunmaktadır.

Paris büyük elçimiz B. Suad Davas'ın Tahran, Roma büyük elçimiz B. Hüseyin Ragıp Baydurun Paris büyük elçiliğine tayini muhakkaktır.

Sofya elçimiz B. Şevki Berker ile Belgrat elçimiz B. Haydar Aktayın büyük elçiliğe terfileri takarrür ve B. Şevkinin Berline, B. Haydarın Varşovaya tayini kuvvetle muhtemeldir.

Tokyo büyük elçimiz B. Hüsrev Gerede, büyük elçiliğe kalbedilmiş olan Atinaya nakledilmekte, Atina elçimiz B. Ruşen Eşref Ünaydın Sofyaya getirilmektedir. B. Hüsrevin yerine Tokyoya da Tiran elçimiz Hulûsi Fuad Tugay gönderilmektedir.

Bağdat elçimiz Tahir Lûtfi Tokay tekaüt edilmiş olduğundan oraya Pirağdan gelen B. Yakup Kadri Karaosman tayin olunuyor.

Varşova büyük elçimiz B. Ferit Tek, Berlin büyük elçimiz B. Hamdi Alpağ ile Moskova büyük elçimiz B. Zekâi Apaydının yeni vazifeelri ne olacağı daha belli değildir.

Çin hükûmeti nezdinde bir elçilik ihdas edilmesi tasavvur edilmekte olduğu gibi hariciye teşrifat umum müdürü B. Şevket Fuadın Madrit elçiliğine, Madrit elçisi B. Tevfik Kâmilin de başka bir elçiliğe tayini düşünülmektedir.

YARIN

Gardenbar geceleri

Yazan: *FİKRET ADİL*

GARDENBAR YIKILDI

Gardenbar, eğlence bakımından pek fakir olan İstanbulda bir devirdi. Bu devre ait bazı hatıraları tesbit etmek istedik.

Fikret Âdil

Gardenbar geceleri'ni

kendine mahsus zarif ve ince üslûbiyle gazetemizde yarın anlatmaya başlıyacaktır.

Gene yarın

Cumartesi ilâvemiz

Röportaj, hikâye, makale karikatür ve resimlerle çıkıyor.

Zenci Boksör

Cek Conson dünya boks şampiyonluğunu bir beyazın elinden nasıl almıştı

Bu çok meraklı spor yazısını ilâvemizde bulacaksınız.

DİKKAT

Spor müsabakamızın tayin edilen müddeti bitmiştir. Tasnif işini bitirip neticeyi okuyucularımıza bugünlerde bildireceğiz

İstimlâk usulünde bir yenilik

Yazan: *ASIM US*

İstimlâk kanununun tadili hakkında hükûmetçe hazırlanan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinde muhtelit bir encümenin tetkikindedir; üzerinde büyük bir dikkat ve itina ile çalışılmakta olan tadilâtın yaz tatilinden evvel umumî heyete geçmesi ve tatbikat sahasına girmesi kuvvetli bir ihtimaldir.

İstimlâk kanununda yapılmakta olan tadilât iki esaslı maksadın teminini istihdaf ediyor:

1 — Umumî menfaat zımmında yapılan istimlâklerde şimdiye kadar en ziyade şikâyeti mucip noktalardan biri istimlâk bedelinin takdiri üzerinde toplanıyordu.

Bunun sebebi de belediyelerce satın alınacak emlâkin kıymeti takdir olunurken münhasıran vergi kıymetlerinin esas tutulmasından ileri geliyordu. İstimlâk kanununda hükûmetin teklif ettiği yeni tadil emlâke kıymet takdir etmek hakkını haiz olan heyetlerin vergi kıymetlerini esas tutmak mecburiyetini kaldırıyor. Lâyiha kanunî şekil iktisap ettikten sonra belediyeelrce yapılacak istimlâklerin bedelleri sahiplerine emlâkin hakikî alım satım kıymetleri üzerinden verilecektir.

İtiraf etmek lâzımdır ki cumhuriyet hükûmeti mevcut istimlâk usulünü bu şekilde değiştirmekle fertlerin tasarruf haklarına ve adalet icaplarına hürmet noktasından ciddî bir hassasiyet göstermiş oluyor.

2 — Evvelce belediyelere yol ve meydan açmak için verilen

(Devamı 7 incide)

Misafir İngiliz Generali

Kocatege torpitosile dün akşam Çanakkaleye hareket etti

İngiliz gene rali şehrimizde

Bir müddettenberi Ankarada bulunup birkaç gün önce Reisicumhurumuz tarafından da kabul edilen İngiliz Tuğgenerali Lund, beraberinde yaveri Yüzbaşı Sprunt ve Genel Kurmaydan kendilerine mihmandar olarak terfik edilen Topçu Yüzbaşısı Orhan Türkkan ile dün sabah şehrimize gelmişler, Perapalas oteline inmişlerdir.

İngiliz Generali öğle yemeğini, vaki olan davet üzerine İngiltere sefareti askerî ataşesi Albay Ross'un evinde yemiş, öğleden sonra belediye tarafından tahsis edilen bir rehberin refakatinde şehrin şayanı dikkat yerlerini gezmiştir.

Tuğgeneral Lund, yaveri Yüzbaşı Sprunt ve mihmandarı Yüzbaşı Orhan akşam üzeri Tophane rıhtımından motörle "Kocatepe" torpidosuna geçmiş ve Çanakkaleye hareket etmişlerdir.

İngiliz Generali Çanakkale ve İzmiri ziyaretten sonra, pazartesi günü tekrar İstanbula dönecek, ve buradan Londraya gidecektir.

Halifaksın Moskovaya gitmesi muhtemel

Çemberlayn müskilât yalnız bir taraftan gelmiyor dedi

(Yazısı 7 ncide)

Millet meclisinde

Dün birçok kanunlar kabul edildi

Sirkeci - Haydarpaşa arasında Feribot işletilmesi lâyihası müstaceliyetle müzakere edildi

(Yazısı . ncide)

Sovyet - Japon harbi

Japonlar 800 ölü vererek çekildiler

Parti müfettişleri seçildi

İstanbula Tevfik Fikret Sılay geliyor

Ankara, 6 (Hususî) — Parti başkanlıklarının valilerden alınması üzerine her üç vilâyete birer müfettiş tayin edilmiştir. Mebuslardan seçilen ve adetleri yirmiyi bulan müfettişler yaz tatili haricinde daimî surette mıntakaalrındaki parti teşkilâtını teftiş ve mürakabe edeceklerdir. Yalnız İstanbul ile Ankara için ayrı birer müfettiş tayin edilmiştir. İstanbul müfettişi eski Adliye Vekili Konya Mebusu Tevfik Fikret Sılay'dır.

Diğer müfettişlerin isimleri yarın anlaşılacaktır.

Moskova, 6 (A.A.) — Son zamanlarda cereyan eden Mogol — Mançuko hâdiselerini gözden geçiren yarı resmî bir tebliğde muhtelif mıntakalarda Sovyet — Mogol kuvvetlerinin kazandığı tam muzafferiyet tebarüz ettirilmektedir.

Mogol Halk cumhuriyetinin Sovyet — Mogol kuvvetleri erkânı harbiye heyetinin bir beyannamesini zikreden mezkûr tebliğde şöyle denilmektedir:

"22 Temmuzda Japon — Mançukolular Buirnor'un cenubu şarkisinde kâin Nomon — Bourd — Obo'da mühim miktarda piyade, topçu ve süvari kuvvetleriyle 100 kadar tank tahşid etmişlerdir. Bu kuvvetler, 3 Temmuzda fecir vaktı Mogol hududuna tecavüz ederek tayyarelerin himayesi altında

(Devamı 7 ncide)

Ingilterede seferberlik tecrübesi

Bir kısım efrat yakında silâh altına çağrılacak

Londra, 6 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerine mensup birtakım ihtiyat erler ve subaylar, bir seferberlik tecrübesi mahiyetinde olarak, önümüzdeki üç ay içinde silâh altına çağırılacaktır. Bunlardan bir kısmı, bu yaz yapılacak olan kara manevralarına, deniz kuvvetleri ve hava filoları müşterek manevrasına iştirâk edecektir.

İşaretler

Matbuat kongresi

Temmuzun onunda Ankarada Dahiliye Vekâletinde Matbuat Kongresi toplanacaktır.

Matbuat kongresinden bahsedilirken insanın kulaklarında maziden kalma bir sürü fikrin uğuldadığını, bir sürü hatıranın insan kafasında harekete geldiğini de itiraf etmelidir. Çünkü Türkiyede sanıyorum, ilk gazete tabı makinesinden çıktığı dakikadanberi gazeteci ve muharrir diye bir zümre insan kendisini barındıracak bir çatının hasretini çekmektedir.

Devir, devir söylenir, devir, devir! Küçük, küçük tedbirler alınır! Fakat Türk gazeteciliğinin yüzüncü senesi tesit edilirken Türk muharrirleri ve gazetecileri meslekî bir birliğin çatısı altında toplanmıya muktedir olamamışlardı.

Zaman zaman onların hayatları ile alâkalı olacağı sanan teşekküller meydana çıkmıştır. Fakat bunlar devlet tarafından sırf siyasî maksatlarla kurulmuştur. Bunun için siyasî sebep ortadan kalkınca muharrirlerin teşekkülleri de gözlerini yummaya mecbur kalmışlardır.

Büyük harp ilk matbuat cemiyeti kurulmuştu.

Bu cemiyet bir taraftan gazetelerin kâğıt işi gibi yalnız idarecilerini alâkadar eden ticarî esasını ihtiva ediyor; diğer taraftan müttefik matbuatla temasa hizmet ediyordu. Bu bakımdan da tamamen politik idi; ve bir propaganda organından başka bir şey değildi.

Yaptığı en büyük hizmet memleketler arasında seyahatler tertip etmek, nutuklar söylemek, ziyafetlere çelenkler satın almaktı.

Türkiyenin muhtelif mıntakalarında bunlara benzer teşekküller yakın zamana kadar tecrübe edilmiştir.

Bunların içinde en çok müsmir olabilen ve bir meslekî teşekkül için merkez vazifesini gören İstanbul Basım Kurumu olmuştur. Onun teşekkülü, kanunî müeyyideden mahrum bulunması, mensuplarının adetçe az olması gibi sebepler bu kurumun büyük verimli bir meslek cemiyeti olmasına imkân bırakmamıştır.

Geçen sene Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Basın Birliği kanununa göre hükûmet gazeteciliği organize bir teşekkül haline koymuştur. Bu defaki kongre de bu cins ve renk ifadesidir.

Yeni birliğin muvaffak olması için birçok imkânlar vardır. Bir defa kanunî müeyyidelere maliktir. Bu müeyyideler vâsıtasiyle meslekî vahdeti temine adım atılabilecektir. Kanunî hükümlerden maada şimdiye kadar birlikler, kurumlar vücuda getirenlerin tecrübeleri hepimiz için ders olacak mahiyettedir.

Bunlardan da istifade edilebilir.

Bence bu nevi teşekküllerden derhal bir şey beklemeye imkân yoktur. Ancak bir mesleği başıbozukluktan kurtarmak gibi bir fayda temin etmiş olması başlı başına bir kazançtır.

Ben temenni ediyorum ki gelecek senelerin kongreleri bizim mesleği daha olgun, daha verimli bir hale sokacaktır.

SADRİ ERTEM

Parti başkanlığı

Valilerden Parti başkanlığının ref'i üzerine C. H. Partisi İstanbul vilâyet idare heyeti Pazartesi günü toplanarak Parti müfettişi gelinceye kadar vekâlet edecek olan âzayı seçecektir.

ŞEHİR İÇİNDE

Sarıyer kazası okulları

Büyük bir iş sergisi hazırladılar

İstanbul Sarıyer kazasının Arnavutköyünden Rumelikavağına kadar bütün ilkokul talebeleriyle öğretmenlerinin ders yılı içinde meydana getirdikleri eserleri mıntaka merkezi olarak Sarıyer 14 üncü okul binasında teşhir etmek üzere bir sergi hazırlamışlardır.

Sergide Maarif Vekilliğinin çocuklarımızın yetiştirilmesi için gösterdiği büyük alâkanın canlı eserleri gösterilecektir.

Sergide bir yenilik olmak üzere, ilkokul talebelerine mahsus yerde kitap sergisi açılacaktır. Kitap bölümünde, ilkokullarda talebeye okutulan bütün ders kitapları ile yardımcı kitap olarak okutulan kitaplarla, mecmua ve ansiklopediler de gösterilecektir.

Sergi 8 Temmuz Cumartesi gününden itibaren açılacaktır.

Taksim su deposu tarihî değilmiş

Taksimdeki su deposunun yaptırılan tetkikler neticesinde tarihî kıymeti olmadığı anlaşılmıştır. Yüz senelik bir maziye malik olan depo şehir mütehassısı Prost tarafından da görülmüş, mütehassıs da deponun tarihî kıymeti olmadığını söylemiştir.

Depo imar plânının o kısmı tatbik edilirken kaldırılacaktır. Beyoğlu Balıkpazarından Tarlabaşı caddesine müvazi olarak Taksime kadar açılacak olan caddenin mün tehası deponun olduğu yer olacaktır.

Karaköy köprüsünün dubaları

Karaköy köprüsünün üç dubasının esaslı bir tamire lüzum gösterdiği anlaşılmıştır. Bunlar yakında Balat atelyesine çekilerek yenilenecektir. Köprünün tamiri için bu seneki bütçeye konan 50 bin lira tamamen harcanacağı gibi gelecek sene bütçesine de daha esaslı bir tamir için fazla para konacaktır.

Hamal bölüklerinde tahdit usulü kaldırıldı

Şimdiye kadar İstanbulda hamallık için bulunmakta olan tahditler kaldırılmıştır. Şimdiden sonra yaş ve vücutça hamallığa elverişli oldukları muayene neticesinde anlaşılacakların, yer açıldıkça müracaat sırasına göre hamallık yapmalarına müsaade olunacaktır.

Rüşvet cürmü meşhudu mahkemede

Tophanede seyrisefer memurluğu yapan polis Fuat, arabacı Mehmet adında birisinden 3 lira rüşvet almış, fakat tertip edilen cürmümeşhut neticesinde yakalanacağını anlayınca kâğıt liraları yutmuştu.

Hakkında sorgu hâkimliği tarafından tevkif müzekkeresi kesilen fakat şimdiye kadar infaz edilmiyen maznun Fuadın dün asliye ikinci ceza mahkemesinde duruşmasına bakılmış ve esasen tevkif kararı çıkarılan polis Fuadın tevkifiyle, şahitlerin çağırılması ve suçlu vekilinin isteklerinin Tıbbıadliden sorulması kaydiyle duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Sular ucuzlatılmıyor

Belediye Evkaf tarafından idare edilen suların ucuzlatılması hakkında alâkadar makamlar nezdinde teşebbüslerde bulunmuştu. Evkafça yapılan incelemeler neticesinde su satış fiyatlarında tenzilât yapılamıyacağı anlaşılmıştır.

Talebenin okul haricindeki vaziyetleri

Önümüzdeki ders yılı başından itibaren yeni kararlar alınacak

Maarif Vekilliği ilk ve orta tahsil müesseselerinde okuyan çocukların okullardaki çalışma durumlarından başka ayrıca okul haricindeki vaziyetleriyle de meşgul olmaya karar vermiş, bir talimatname hazırlamağa başlamıştır.

Bu talimatnamede bilhassa ilktahsil çocuklarını alâkadar eden çok ehemmiyetli madde mevcuttur.

Öğretmenler talebeye okul haricindeki vaziyetlerini ne suretle geçireceklerini talimatname hükümlerine göre anlatacaklardır.

Talebenin okul haricindeki vaziyetleri onların sıhhî vaziyetleri, ve mensup oldukları ailenin içtimaî durumlarına ve yaşama tarzına göre tesbit edilmektedir.

Bu suretle talebenin sıhhî vaziyetiyle çok yakından meşgul olunacaktır. Çocuğun en mühim ihtiyacı uyku olduğuna göre çocukların gece hayatı muayyen bir zamana kadar devam edecek, çocuğun en az 10 saat uyku uyuması dikkate alınacaktır. Çocuklar gece geç vakte kadar sinema ve gazinolarda kalamıyacaktır.

Bu işin tatbik şekli etrafında talimatnameye esaslı maddeler eklenecek, polis de bu hususta yardım edecektir.

Çocukların okul dışında oyun şekilleri etrafında öğretmenler kendilerine sık sık izahat verecekleridir.

Orta tedrisat talebesinin de bilhassa okulun gerek açık ve gerekse tatil zamanlarında kahvelerde oturmalarının önüne geçmek üzere şimdiden alınan tedbirlerin kifayet etmediği görülmüş bunun da şiddetlendirilmesine karar verilmiştir.

Talebenin okul haricindeki durumlarını bildiren karar kısa bir zaman içinde hazırlanarak okullara tebliğ olunacaktır.

Eminönü meydanı için hazırlanan proje

Neler teklif ediliyor

Belediye imar bürosu mimarlarından Sabri Eminönü meydanı ve civarı için bir proje yapmıştır. Yakında valiye verilecek olan bu projeye göre Eminönünden Sirkeciye doğru pek geniş bir cadde açılmalı, hükûmet daireleri gümrük antrepolarının bulunduğu yere toplanmalıdır. Sultanahmette de sergi binaları inşa olunmalıdır. Köprüye vapur yanaşmamalı, Eminönü ve Galata rıhtımları üzerinde iskeleler yapılarak vapurlar oraya yanaşmalıdır.

Bu proje şehir mütehassısı Phostun esas plânına taarruz etmiyecek şekilde bir tatbikat plânı olarak mütalea edilecek, buna göre bir karar verilecektir.

Millî sanayi birliğindeki toplantı

Sanayiciler işçi kurslarına itiraz ediyorlar

Günde en aşağı yüz veya daha fazla işçi çalıştıran sanayi müessesesi sahipleri dün millî sanayi birliğinde ikinci toplantılarını yapmışlardır.

Geçen toplantıda kendileriyle yaptığımız temasta, meslek kursları açılması hakkında hazırlanan nizamnamenin kabili tatbik olmadığını söyliyen sanayiciler dün bu hususta katî kararlarını vermişlerdir.

Sanayiciler okuma yazma bilmiyen bir adama sanat kiapları okutmanın lüzumsuzluğunu ileri sürmektedirler.

Diğer bazı sanayiciler de iki kilomerelik mesafe dahilinde bulunan işçilerin kursa gelmesini onları bozacak bir vaziyet telâkki etmekte ve kursta okutulacak derslere itiraz ederek meselâ bir kundura imalâthanesinde çalışacak amelenin tesviyecilik, dokumacılık vesaire gibi sanatlar üzerinde dersler görmesini doğru bulmamaktadırlar.

Bütün bu hususlaki itirazlar Ankarada alâkadarlara bildirilecek ve ilk olarak 15 Temmuza kadar bütün sanayi müesseselerinde kurslar için istenen müfredat programları işinin geri bırakılması ileri sürülerek nizamnamenin yeniden hazırlanması teklif olunacaktır.

HAVA TAKVİM

Devlet Meteoroloji işleri umum müdürlüğünden alınan malûmata göre, dün hararet Kırşehirde 30, Islahiye ve Erzincanda 31, Nazilli ve Malatyada 33, Ankarada 29, İstanbulda 26 derece idi.

Hava bugün Ege cenubunda az bulutlu, diğer bölgelerde yer yer yağışlı ve bulutlu geçecektir. Karadeniz ve Ege denizindeki fırtına hafifliyecektir.

TAKVİM	Cuma		Cumarte.	
	7 Temmuz 19 Cemazil'e. 63 hızır		8 Temmuz 20 Cemazil F. 64 hızır	
Vakıtler	Vasa.	Ezanî	Vasa.	Ezanî
Güneş	4 36	8 52	4 3	8 5
Öğle	12 19	4 35	12 19	4 35
İkindi	16 19	8 35	16 19	8 35
Akşam	19 43	12 00	19 43	12 00
Yatsı	21 45	2 01	21 44	2 01
İmsak	2 18	6 34	2 19	6 36

Refii Bayar

Dün istinabe suretiyle ifadesi alındı

Dördüncü sorgu hâkimliği tarafından Satye yolsuzluğu hakkında bazı müesseselerden istenilen izahat, peyderpey gelmektedir.

Dün sabah Üsküdar sorgu hâkimi Salih, Refii Bayarın hasta yattığı Çiftehavuzlardaki evine giderek kendisini sorguya çekmiştir. İstinabe evrakı bu sabah dördüncü sorgu hâkimliğine gönderilecek ve dördüncü sorgu hâkimi, ifadeye göre Refii Bayarın kanunî vaziyetini tesbit edecektir.

Dün, hâdisenin şahitlerinden birkaç kişi daha dinlenilmiştir.

Lise ve ortaokul lâboratuvarları

Önümüzdeki sene takviye ediliyor

Maarif Vekâleti lise ve ortaokulların fizik, kimya ve tıbbiye derslerine ait lâboratuvar ihtiyaçları etrafında müfettişlerin verdikleri raporları tetkik etmektedir.

Raporlarda lüzum gösterilen ders âletlerinin mühim bir kısmı sipariş edilmiş, diğerlerinin de temini için bütçeye tahsisat konulmuştur.

Önümüzdeki ders yılı başından itibaren orta okul ve liselerin lâboratuvar ihtiyaçları tamamen giderilmiş olacaktır. Öğretmenlere derslerini tecrübe ile amelî olarak yapabilmek imkânları verilecektir.

Limanda çalışan ameleler

Maliye Vekâleti kazanç vergisini fazlalaştırdı

Limandaki tahmin tahliye işlerinde çalışan amelenin kazanç vergisi yüzünden liman işletmeleri umum müdürlüğü ile maliye arasında bir ihtilâf çıkmıştır.

Şimdiye kadar liman işletmesi tahmil tahliye amelelerinden paralarının yüzde beşi nisbetinde kazanç vergisi keser, maliyeye yatırırdı. Halbuki maliye son yaptığı bir tebliğle vapurlardan mavnalara ve mavunalardan vapurlara eşya yükletip boşaltan bu adamların birer işçi olduklarını, liman işletmesinin addettiği gibi hamal olamıyacaklarını bildirmektedir.

Yeni vaziyet üzerine de amele için yüzde beş yerine yüzde 21 kazanç vergisi kesilmesi icabetmektedir.

Ameleler derhal itirazlara başlamışlardır. Liman işletmesi de eski noktai nazarında ısrar etmiş ve vaziyeti Münakale Vekâletine bildirmiştir.

İhtilâf Münakale Vekâletiyle Maliye Vekâleti arasında halledilecektir.

GÜNÜN AKİSLERİ

Tayyare piyangosunun millî idare şeklinde tanzimi

TAYYARE piyangosunun "Millî piyango idaresi" adı altında organize edilmesinin Millet Meclisince kabulü, bütün manasiyle millî, vatanî bir tebbüse, lâyık olduğu alâkanın daha geniş ve esaslı bir mikyasa gösterilmesi demek oluyor.

Bu münasebetle hatırımıza gelen bir noktayı işaret etmek istiyoruz: Bu nokta piyango biletlerinin satılış şekli, propagandalarıdır.

Şehrimizden ele alalım. Piyango biletleri, İstanbulun semt caddelerinde, rengârenk dükkânlardan gelişi güzel bir anlayışın zebunu olarak ekseriyetle nâhoş bir manzara ve gültünün tufanı içinde piyasaya sürülmektedir.

Hele ayların on birinci ve onikinci günlerinde isabet eden mükâfatlar, millî hava kuvvetiniz için bir yardım olmaktan çıkmış da, tali kusunu kendilerine esir etmiş fevkalbeşer bir emeelerin birer ihsan ve atiyesi imiş gibi sahsî böbürlenmelerle tevzi edilmektedir.

Ve bazı kere biletler, sokaklarda, gelen geçeni taciz edercesine tatsız bir avâzenin tazyikiltında satılmak istenmektedir.

"Millî piyango idaresi" nin kuruluşuyla bu üzücü manzaraya da bir son vererek, piyango biletini satışını mazbut bir teşkilât dahilinde ve bilhassa makadı daima gözönünde canlandırarak temin edebileceğimizi umarız.

HİKMET MÜNİR

Metresinden af dileyen bir âşık

Üç dört gün evvel, Sultanahmette Kezban adında bir kadınla metres yaşayan hamal Şaban, kadını kıskandığından döğmüş ve bıçak çekmişti.

3 üncü sulh ceza mahkemesine verilen Şaban, Kezbandan af dilemiş, bir daha da dövmiyeceğini söylemiş, mahkeme de kendisini dövmekten affetmiş, bıçak çekmek suçundan 3 gün hapse 36 lira da para cezasına mahkûm etmişti.

Fakat Şaban dün gece kendisinden ayrılıp Küçükpazarda oturmağa başlayan Kezbanın evine gitmiş:

— Sen başkası ile yaşıyacaksın ha! Senin yüzünü gözünü doğrayacağım, canını çıkaracağım, diye tehdit etmiştir.

Bu sefer dördüncü asliye ceza mahkemesine verilen Şaban, tevkif edilmiş, evvelki muhakeme kararının 3 üncü sulh ceza mahkemesinden sorulması için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Kızılay Haftası sona eriyor. Bu sene teberrüler daha fazla olmuştur. Kızılay Fatih kaza heyeti bir hafta geceli gündüzlü çalışmış, Fatih Parkında temsilî mahiyette bir Kızılay hastahanesi, aşevi yapmış, bu tesisler alâka ile karşılanmıştır. Resmimiz Kızılay uğrunda çalışan Fatih âzaalrından birkaçını gösteriyor.

Londra seyahati intibaları: 9

Londra Belediyesi

Yazan: ASIM US

Londrayı ilk defa görenler kendi kendilerine mutlaka şu suali sorarlar:

— Acaba İngiliz imparatorluğunun idaresi daha mı güçtür, yoksa Londra şehrinin idaresi mi?"

Zihinlere bu suali telkin eden şey bu en büyük Avrupa şehrinin baş döndürücü azameti içinde insanın kendi kendini kaybolmuş hissetmesidir.

Yaşı altmış beşini geçmiş Londralı bir bayan bana Londranın gittikçe artan nüfus tekâsüfünden bahsederken şehrin şimdiki nüfus miktarını sordu:

— Sekiz, dokuz milyon arasında imiş.

Cevabını verdim. O vakit Londralı ihtiyar laidy:

— Benim gençliğimde dört milyon idi. Demek ki otuz beş, kırk sene içinde şehrin nüfusu dört milyondan ziyade artmış!"

Dedi.

Bu ihtiyar İngiliz hanımının bu şekilde hayret izhar etmesinde şüphesiz ki hakkı var. Zira on dokuzuncu asırdan yirminci asra geçen İngilterenin ihtiyarladığını zannedenler vardır. Londra nüfusunun bu ihtiyarlık devrinde dört milyon artmış olmasını bu türlü zanlar ve iddialar ile nasıl telif edebiliriz?

Vakıa Londraya şimendifer ile girerken ilk garın manzarası insanda ikinci, hattâ üçüncü derecede bir Avrupa şehrine girdiyormuş tesirini uyandırıyor. Garın ve civarının hali o kadar basit, mütevazi binalardan ibaretdir. Fakat Londra'ya gelen yabancının üzerinde hasıl olan bu his çok devam etmez.

Biraz sonra Londranın büyük caddelerine doğru manzara değişir. Sonra bir kere şehrin içerisine girdikten sonra bir ucundan öbür ucuna doğru dolaşmağa başlayınca, İngiltere payitahtının azameti insana hakikaten hayret verir. Fakat Londranın asıl büyüklüğü şeklinde değil, ruhundadır.

Kıta Avrupası ile Britanya adasını biribirinden ayıran deniz mesafesi nihayet bir saatlik vapur seyahatinden ibaret olmakla beraber aralarındaki fark çok büyüktür:

Caddelerde, sokaklarda insan kalabalığının insan üzerinde bıraktığı ezici tesir başka hiç bir Avrupa şehrinde yoktur. Bu noktadan Londrayı tarif etmek icap ederse "caddelerinde, sokaklarındaki otomobil ve otobüsün yaya insandan fazla olan şehir" demek doğru olur sanırım.

Otomobil ve otobüs kesafeti yüzünden en geniş Londra caddeelrinde münakalâtın münkati olduğu çok defa vakidir. Onun için bazan Londralılar yakın mesafeli yerlere sürat ile gitmek isterlerse otomobil, yahut otobüs yerine yaya yürümeği tercih ederler. Ve yaya olarak gittikleri yerlere otomobil yahut otobüsten evvel varabilirler.

İşte Londra şehrinin bu karışık ve kesif hayat cereyanı karşısında kalan bir yabancı seyyahın:

— Acaba Londranın idaresi mi güçtür, yoksa İngilterenin mi?"

Diye merak etmesinden daha tabiî bir şey olamaz.

2 Haziran 1939 günü sabah gazeteci arkadaşlar ile birlikte Londra belediye reisi Lord Moyoru hususî ikametgâhında ziyaret ettik.

Lord Moyor uzun bovlu İngiliz tipine mensup nazik bir şahsiyettir. Bizi geniş bir salonda ayak üstünde kabul etti. Bir mutat bu gibi ziyaretlerde olduğu gibi birer kadeh porto ve şeri ile ikram edildik. Az sonra Londra belediye reislerinin ikametlerine tahsis edilen bu binanın içindeki hususiyetleri gördük.

Kabul salonunun bir ucundaki kapıdan ikinci bir salona geçilince, insan kendini bir nevi beeldiye müzesine girmiş sanıyor.

Geniş odanın tavanına doğru asılmış birçok bayraklar dikkatinize çarpıyor. İzah ettiler ki, bunların her biri Londra'ya Lord Mer olan reislerin şahıslarına mahsus alâmeti farika bayraklarıdır. Her belediye reisi olan Lord Mer burada memleketine böyle bir bayrak bırakır.

Hatayda

Yeni liman teşkilâtı hazırlıklarına başlandı

Topraklarımıza katılan Hatay mıntakasındaki limanlarda da yeni teşkilât yapılması için hazırlıklara başlanmıştır.

İskenderunda Münakale Vekâletine bağlı bir merkez liman teşkilâtı vücuda getirilecek, diğer Hatay limanlarında da birer liman reisi bulunacaktır. Buradaki teşkilâtta çalışmak üzere mütehassıs memurlar gönderilecektir.

Ayrıca İskenderun limanında tahmil tahliye işleriyle uğraşmak üzere devlet limanlar işletmesi umum müdürlüğüne bağlı olarak bir de liman işletmeleri müdürlüğü kurulacaktır.

Poliste

Otomobil çarptı

Şoför İsmailin idaresindeki 1797 numaralı otomobil dün Şişhaneokuşundan çıkarker İsmail isminde birisine çarpmış, ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

NARA ATARKE YAKALANDI — Tophanede Hurma sokağında oturan Hacının kızı 18 yaşında Neşe evvelki gece saat ikide Mecidiyeköyünde Büyükdere caddesinde nara atarken yakalanmış, fazla sarhoş olduğu anlaşılmıştır.

MERDİVENDEN DÜŞTÜ — Pangaltıda Türk sokağında oturan 90 yaşında Corci evvelki gece merdivenden düşerek ağır surette yaralanmıştır. Corcinin uykuda yezme hastalığına müptelâ olduğu ve bu yüzden düştüğü anlaşılmıştır.

Eğlence yerlerindeki tarifeler

Eğlence yerlerinin dört sınıfa ayrılarak tarifelerinin buna göre tanzim edilmesi hakkında hazırlanan rapor beeldiye daimî encümenine verilmiştir. Bu prensip kabul olunduktan sonra eğlence yerlerindeki tarifeler bu sınıflara göre yeni baştan tasdikten geçecektir.

Bugünkine nazaran yüzde otuz nisbetinde bir ucuzluk temin edileceği muhakkak görülmektedir.

Islâhat yapılacak Gümrük teşkilâtı

Çanakkale ve Trakya hududundaki gümrük muhafaza teşkilâtlarını teftiş eden muhafaza umum kumandanı General İbrahim Lûtfi Karapmar ile muhafaza başmüdürü Hasan Kober dün şehrimize dönmüşlerdir.

Haber verildiğine göre gerek Trakya ve gerekse Çanakkale sahillerindeki teşkilâtta ıslahat yapılacaktır.

Son Haberler

Millet meclisinde

Dün birçok kanunlar kabul edildi

Millet Meclisi bugün saat 14 de Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanmıştır.

Vergilerde itiraz ve temyiz usullerine ve mercilerine ve vergi ihbarnamelerinin tebliğ suretine dair kanun lâyihası görüşülmüş, bu lâyiha üzerinde müzakere açılmış fakat nihayet maddelere geçilerek heyeti umumiyesi muvakkat encümenin teklif ettiği şekilde kabul olunmuştur.

Bunu müteakip Ankara orman çiftliğindeki bira fabrikası ile tesisat ve müştemilâtının ve arpa silolarının inhisarlar umum müdürlüğüne devri hakkındaki kanun lâyihası görüşülmüştür. Refik İnce söz alarak bu devir dolayısile bazı endişelerini izhar ederek alâkadarlardan tatmin edici cevaplar istemiş, Ziraat encümeni reisi Yaşar Özey tatminkâr cevaplar vermiş, Ziraat Vekili Muhlis Erkmen ile gümrük ve inhisarlar Vekili Raif Karadeniz beyanatta bulunmuş, heyeti umumiyenin bu beyantı tasvip etmesi üzerine maddelere geçilerek bu lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Bundan sonra devlet demiryollarına muharrik ve müteharrik edevat mübayaası için gelecek senelere geçiçi taahhüde girişilmesi ve Haydarpaşa — Sirkeci arasında feribot tesisi ve işlelitmesi hakkındaki kanun lâyihası, alâkadar encümenin talebi üzerine müstaceliyet usulü ile müzakere ve kabul olunmuştur.

Bu kanunun hükümlerine göre, Haydapaşa ile Sirkeci arasında işletilecek feribotlarla bunlara ait techizat ve her türlü malzeme satın alınması, feribot yanaşma yatakları, dalgakıran, mebani ve sair tesisat, inşaat, ameliyat, istimlâk ve bunlara müteferri sair levazım ve hizmetler için 4.300.000 liraya kadar gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeğe münakalât vekili mezundur.

Bu taahhüdatın 1.800.000 lirası, 3525 sayılı kanunla tasdik edilen anlaşma mucibince açılan krediden, 2.500.000 lirası da 3628 sayılı kanunun beşinci maddesi mucibince çıkarılacak bonolar hasılından temin olunacaktır.

Bu paralar devlet demiryolları ve limanlar işletme umum müdürlüğü bütçelerinde açılacak hususî bir fasıla irat ve tahsisat olarak kayıt ve sarfolunacaktır. Senesi içinde sarfedilmiyen mebaliğ aynı işe sarfedilmek üzere müteakip senelere devredilecektir. Bu suretle sarfedilecek mebaliğ 1939 senesinden itibaren on sene içinde itfası şartiyle senelik itfa miktarları ve faizleri devlet demiryoları bütçeerine konacak tahsisattan ödenecektir.

Devlet Demiryolları ve limanları işletme umum müdürlüğüne muktazî muharrik ve müteharrik âlât ve edevat mübayaası için 8 milyon 650.000 liraya kadar gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeğe Münakalât Vekili mezundur.

Bu taahhüdatın karşılığı 3525 sayılı kanunla tasdik edilen anlaşma mucibince açılan krediden temin olunacak ve bu paralar devlet demiryolları bütçelerinde açılacak hususî fasıllara irad ve tahsisat kaydolunacaktır.

Bu suretle sarfedilecek mebaliğ 1939 senesinden itibaren on sene içinde itfası şartiyle senelik itfa miktarı ve faizleri umumî müvazeneye konacak tahsisattan ödenecektir.

Büyük Millet Meclisi, bugünkü toplantısında yine müstaceliyet usulü ile müzakere ederek hâkimler kanununun bazı maddelerini değiktşiren 3501 sayılı kanunun ikinci maddesinde yazılı bir ve iki numaralı cetveller yerine bu kanuna bağlı bir ve iki sayılı cetvellerin ikame edildiğine dair kanun lâyihasını, hazineye ait ecrimisillerin affi hakkında kanun lâyihasını, İstanbul üniversitesinin muvazenei umumiyeye alınmasına dair olan 2467 sayılı kanunun bazı maddelerinde tadilât yapılması hakkında kanun lâyihasını, ordu subaylar heyetine mahsus 863 sayılı terfi kanununun 8 inci maddesinin tadiline dair kanun lâyihasını, teşviki sanayi kanununa müzeyyel 2261 sayılı kanunun üçüncü maddesiyle 3537 sayılı kanunun birinci maddesinin son fıkrasının ilgası hakkındaki kanun lâyihasını, tiyatro ve sinamalarla konserlerden devlet ve belediyelerce alınmakta olan damga, tayyare ve belediye resimleriyle darülâceze hissesinin miktarına ve sureti istifasına dair kanun lâyihasını, umum nüfus sayımı hakkında kanun lâyihasını ve yedek subay ve askerî memurlar hakkındaki 1076 sayılı kanunun 3, 9 ve 17 inci maddelerinin tadiline dair kanun lâyihasını kabul eylemiştir.

Meclis yarın saat 14 te toplanacaktır.

Basın Birliği kongresi

Ankara, 6 (Hususî) — Basın Birliği kongresi pazartesi sabahı toplanıp bir günde mesaisini bitirecektir. Kongrede birliğin merkezi idare heyetine sekiz, merkez haysiyet divanına altı aza seçilecektir. Bundan başka Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Trabzon mıntakalarının idare heyetleri ve haysiyet divanları da seçilecektir.

Kongre azalarına Halk Partisi tarafından bir öğle yemeği ve Dahiliye Vekili tarafından bir akşam yemeği verilecektir.

Maarif Şûrasında görüşülecek meseleler

Ankara, 6 (Hususî) — Maarif Şûrası hazırlıkları tamamen ikmal edilmiştir. Şûra faaliyeti hakkında salâhiyettar bir zat bana şunları söylemiştir:

"Müzakere edilecek meselelerden bir tanesi muhtelif öğretim müesseselerinin bugünkü durumları ve biribirleriyle münasebetleri gözönünde tutularak ileride alınması lâzımgelen inkişaf tarzlarıdır. İlk öğretim teknik öğretim, orta öğretim, yüksek öğretim hakkında vekâlet üzerinde konuşulmak üzere bir taslak hazırlamıştır. Bunu azaya tevzi edecektir.

Teşkil edilecek bir komisyon bu taslağı maarifimizin plânı haline koymak için çalışacaktır. Şimdiye kadar ilk, orta, teknik ve yüksek okullara ait çıkarılmış olan bütün talimatlar Şûranın tetkik ve tasdikine arzolunacaktır.

Bütün müfredat programları talimatlar gibi komisyon ve tâli komisyonlarda incelenecektir. Bunlardan başka eğer azadan yeni teklifler gelecek olursa, bunlar da ait olduğu komisyonlara dağıtılıp lüzumlu görülenler heyeti umumiyede görüşülecektir."

Diğer taraftan aldığım malûmata nazaran Şûra müzakeresi esnasında neşriyat kongresi kararları üzerinde de esaslı müzakereler cereyan edecek, kitap, yayin ve basım işleri etrafında daha geniş ve şumüllü kararlar alınacaktır.

Sıve. vçftdnm

Batırayın salyası hakkındaki rapor verildi

Ankara, 6 (Hususî) — Ankara ilkbahar at yarışlarında Cumhurreisliği koşusunda birinciliği kazanan Batırayın yapılan bir aşı neticesinde yarışı kazandığının meydana çıktığını ve hayvanın salyasının alındığını evvelce bildirmiştim.

Hayvanın salyası Ziraat Enstitüsü lâboratuvarlarında muayene edilmiş, rapor yarış ıslah encümeni komiserliğine bugün verilmiştir. Yarın saha komiserleri raporu tetkik edip 5.500 lira mükâfatın Batıraya verilip verilmemesi hakkında bir karar vereceklerdir.

Komiserler heyeti Kütahya Mebusu Recep Peker, Ziraat Bankası meclisi idare azasından İhsan Abidin, Millî Müdafaa Vekâleti umuru baytariye reisi General Kâmilden mürekkeptir.

Hususî Havadisler

Dünkü posta ile gelen ingilizce Deyli Skeç gazetesi hususî kaydiyle aşağıki havadisleri vermektedir:

Yakında Almanya ile İtalya arasında yeni bir muahedenin imzalandığı ilân olunacaktır.

* * *

Bu muahede ile İtalya, eski Tiryeste limanını on sene için Almanyaya kiralamaktadır.

* * *

Tiryeste, en büyük Adriyatik limanıdır. Harpten evvel Avusturyaya aitti.

* * *

Almanya orada kendi ham maddelerini ve deniz inşaatını bulundurmağa ve limanın eski kısmını deniz üssü ve tersane olarak kullanmağa mezun olacaktır.

* * *

Mussolini yakında (eski bir petrol şehri olan Bozen) şimdiki Bolzano'ya giderek "Tirol İtalyanları" na bir nutuk söyliyecektir.

* * *

Cumhuriyetci İspanyanın son hariciye nazırı Del Vayo, cumhuriyetci İspanyanın son Londra sefiri Azkarate ile birlikte bu hafta Londraya gitmektedirler.

* * *

Alman hariciye nazırı Fon Ribbentrop, Alman talepleri etrafında Başvekil Çemberlayn ve Hariciye Vekili Lord Halifaks ile görüşmek üzere yakında Londraya gitmeği düşünmektedir.

* * *

Böyle bir ziyaret yapılması, hususî surette bir zat tarafından teklif edilmiştir.

Bu zatın Almanya ile İngiltere haricî siyasetini uzlaştırmak yolundaki teşebbüslerini Berlin ve Londra hüsnü telâkki etmektedir.

* * *

İngilteredeki petrol mevcudu, şimdiki halde Almanyadakinden fazla olmasına rağmen, daha arttırılacaktır.

Milyonlarca galon petrol alacak gizli yeraltı depoları inşa edilmektedir.

Görüp düşündükçe

"Söz" le "iş"in ayrılığı!

Bulgar Başvekili Köseivanof, Berlinde büyük törenlerle karşılanır ve Führer tarafından kabul edilirken, bir yandan da Bulgaristanın ileri gelen siyaset adamları gazetelere makaleler yazıyorlar; "beyanat" veriyorlar.

"Vakıt" ın bildirdiğine göre, Sobranya ikinci reisi Gospodin "Yorgi Markof":

1 — Roma - Berlin mihveri, Bulgaristanın siyasetine uygun değildir.

2 — Türkiye müşkül vaziyete düşerse, biz bundan istifadeye koşmıyacağız.

3 — Harp istemiyoruz; başkalarının menfaatleri için kendimizi ateşe atmıyacağız.

Demiş. Gene tanınmış Bulgar diplomatlarından, eski nazır "Mihail Makarof", "Türk siyasetinin muvaffakıyeti" adlı bir makalesinde:

"Türkiye, bugün muazzam bir siyasî kombinezonun müsavi hukuka malik mühim azasından biridir." hükmünü veriyor.

Sobranya, eğer Bulgar meclisi ise, onun reisliğini yapan bir adamın şu açık sözleriyle, Bulgar hükûmetinin hedefleri arasındaki tezad nasıl uzlaştırılabilir?

Köseivanof, Berlini başvekil sıfatiyle ziyaret etmiyor mu? Bu ziyaretin manasi pek açık değil midir? Mihver siyasetini devletinin bünyesine uygun bulmıyan bir hükûmet, durup dururken, Hitlere uzanır mı?

Yoksa Bulgaristanda millî iradeyi hiçe sayan, millî hedeflere, ancak nazi putunun çengelli kollarına basa basa, çıkılabileceğine inanan ve bu uğurda kimseyi dinlemeyen bir idare mi var?

Doğrusu şu, ki Bulgaristanın bugünkü halini anlamak hayli güçtür. Yorgi Markof, "Türkiye müşkül vaziyete düşerse, biz bundan istifadeye koşmıyacağız." diyor. Güzel bir komşu sözü. Teşekkür ederiz. Yalnız şurası da malûm olsun, ki Türkiye müşkül vaziyete düşmiyecektir. Şayet düşerse de o "müşkül vaziyet" i bir harika yapmasını bilecektir. Sert rüzgârlar, uğultulu kasırgalar, yalçın kayaları nasıl cilalayıp parlatırsa, Türk tarihini de müşkül vaziyetler öylece yaldızlar.

Hatırlamak istemediğimiz bir ihtimal de, Köseivanofla Bulgar ricali arasındaki tezadın, müşterek bir siyasî mimarî oluşudur. Fakat bu türlü mimarlar değil bir saray; bir kulübe, hattâ bir çardak bile kuramazlar.

Biz, geleceği; gözlerinin içine baka baka bekliyoruz. O gülerse gülümser, çatınırsa somurturuz. İşte bu kadar.

Hakkı Süha GEZGİN

İnönünün valiye telgrafı

Tramvay, Elektrik, Tünel idarelerinin İstanbul belediyesine devri münasebetile vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar tarafından Reisicumhur İnönüne çekilen telgrafa İnönü şu cevabı vermişlerdir:

"Sevgili İstanbul şehrinin vilâyetiniz zamanında refaha kavuşmasını dilerim.,,

Bundan başka meclis reisi ile Münkale, Maliye Vekillerinden de muvaffakıyet temennilerini taşıyan telgraflar gelmiştir.

Sehrimize gelen bir ajans müdürü diyor ki:

önümüzdeki haftalar harbe hazır olun

İngiliz — Amerikan Keystone ajansı umumî müdürü M. Bert Garai, foto muhabiri Dallison'la birlikte dün sabahki Avrupa sem plon ekspresile şehrimize gel . miştir.

Gardan doğruca Perapalas o. teline giden Bert Garai, iki aydanberi Avrupada siyasî vaziye. tin gergin olduğu sahalarda vaziyeti tetkik etmekle meşgul ol. muştur.

Tetkik ve temaslarına Polon. yadan başlıyan beynelmilel tanınmış bu İngiliz gazetecisi, Varşo. vada en salâhiyetli Leh hükûmet adamları ve kumandanları ile görüştükten sonra Balkanlara geçmiş, Romanya ve Bulgaristanı dolaşmıştır.

Bert Garai, Avrupanın son vaziyeti hakkında şu izahati ver. miştir:

"— Polonya tamamile harbe hazır bir haldedir. Dört milyonluk ordusu işe başlamak için Almanların harekete geçmesini bek liyor.

Polonya başkumandanı mare. şal Smigli Ritz bana katiyetle dedi ki:

"Almanlar Danzigi ilhak et. tiklerini ilân edince ordumuz onlardan daha evvel Danzige girecektir. Başka bir yardımcı olmasa da tek başımıza Almanlara karşı koyacak vaziyetteyiz.,,

Polonyalılar çok vatanperver. dirler. Alman tehlikesi karşısında bütün bir millet asker olmuştur.

Çünkü pek iyi biliyorlar ki, Almanlar Danzigi ilhak etmekle kalmıyacak, daha ziyade şarka doğru yayılmaya çalışacaklardır.

Polonyayı askerlik bakımın . dan fevkalâde kuvvetli ve kudretli buldum. Arkalarından Rusla . rın yardımcı yetişmese bile Almanları durduracaklarına şüp . he eden bir Polonyalı görmedim. Koridor ve Danzig, Polonyanın boğazını teşkil ediyor. Bu kahraman millet, boğazının sıkılmasına müsaade etmiyecektir. Her tarafta hümmalı harp hazırlık . ları var.

Almanlar, İngilizlere ehemmiyet vermemekle beraber, hiç bir şey yapamıyacağımızı zannetmekle çok aldanıyorlar. Hakikat tamamile bu zannın aksinedir. Son temaslardan edindiğim kanaate göre, iki üç haftaya kadar harp çıkacağını söyliyebilirim.

Artık harbin önüne geçmek im

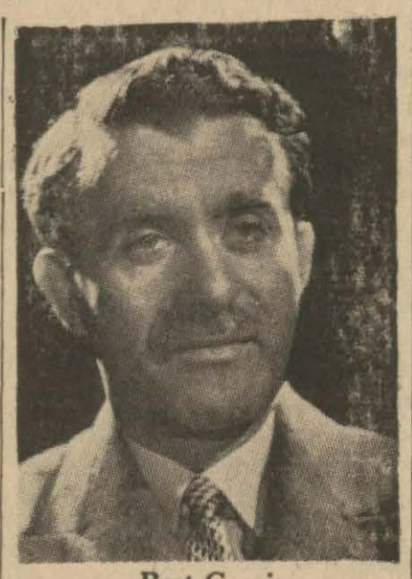

Bert Garai

kânı kalmamıştır. Romanyayı tereddüt içinde buldum. Ne yapacaklarını henüz tamamiyle tayin etmemiş görünüyorlar ve bir takım müşkülâttan bahsediyorlar.

Bulgaristana gelince, zannedildiği gibi mihver tarafına iltihaka taraftar değildir. Bulgar milleti Almanları hiç sevmiyor. Ve ancak iktısadî zaruretlere boyun eğerek münasebetini idame ediyor. Harpte Bulgarlar bitaraf kalmak niyetindedirler.

Bulgarlar, Türkleri çok sevi . yorlar ve iki millet arasında hiç bir ihtilâf mevcut olmadığını söylüyorlar.

Bulgarları düşündüren iki nok ta vardır: Şimalde Dobruca, cenupta Dedeağaç!.

Biri, Romanya, diğeri Yunanistanla anlaşmalarına engel olmaktadır.

Maamafih anlaşmazlıklara rağmen harpten çekiniyorlar. Türkiyenin çok kuvvetli bir vaziyette olduğunu daha buraya gelmeden evvel muhtelif yerlerde işittik.

Türkiyenin İngilizlerle ittifa . kından sonraki vaziyetini yakından tetkik etmek istiyrouz.

Bu maksatla yarın Ankaraya giderek Türkiye Cumhurreisi İsmet İnönü ile Genelkurmay başkanı ve diğer kumandanlarla, Başvekil ve hükûmet erkânı ile mülâkatlar yapmağa çalışacağız. Yeni Türkiyeyi bütün dünyaya tanıtmak için esaslı intibalar toplayacağız ve fotoğraflar alacağız. Ankarada iki hafta kadar kaldıktan sonr Hataya giderek Türkiyeye ait tetkiklerimizi tamamlıyacağız. Sonra harp çık . mazsa Balkanlardan son merhalemiz olan Yunanistanı görece . ğiz. Tahmin ettiğimiz ve korktuğumuz gibi harp başlarsa doğruca Londraya döneceğiz. Şunu memnuniyetle kaydetmek iste . rim ki, Türkiye hududuna girdiğimiz andan itibaren her taraf. ta çok büyük bir dostlukla karşılandık. Artık bunun ehemmiyetini takdir etmiyen bir İngiliz kalmamıştır.,,

SARI ESİRLER

Yazan

938 Nobel mükâfatını kazanan

Pearl Buck

Çeviren

İbrahim Hoyi

9

müştü acaba?... Acaba nasıl yaşamıştı ki, bunu kendisine anlatmak istemiyordu? Anlayamıyor, anlayamıyordu!... Birden bu merakından, ve kadınına karşı duyduğu alâkadan utandı. O nihayet bir kadındı:

Büyük bir evde esir olan ve şafak'ın erken vaktinden gece yarılarına kadar çalışmış olan bir kadını üç oda ile günde iki kere yemek ile uğraşmak meşgul edemezdi. Gittikçe artan mahsule bakmaya yetişemiyen ve Tanrının günü bellemekten yorularak arkası ağrıyan Vang Lung, günün birinde, kendisinin eğilmiş bulunduğu tarha kadınının gölgesinin düştüğünü gördü. Başını kaldırdı. Karısı, omuzunda tahta küreği, yanı başında dikilmiş duruyordu.

Kadın:

— Sular kararıncaya kadar evde yapılacak iş yok, dedi.

Ve başka bir tek kelime söylemeksizin buğday tarhının soluna geçti ve çalışmaya koyuldu.

Güneş üzerlerine vuruyordu. Zira yaz başlangıçları idi. Çok geçmeden de kadının yüzünden terler damlamaya başladı. Vang Lung ceketini çıkarmıştı. Sırtı da çırıl çıplaktı. Kadın ise omuzlarını örten ince elbisesi ile çalışıyor ve bu elbise de gitgite ıslanarak vücuduna deri gibi yapışıyordu.

Hiç konuşmadan, mükemmel bir tempo ile ve âhenkli bir suretle karısiyle birlikte çalışan Vang Lung, saatlerce didinmesinin acısını unutturacak bir şekilde onunla uyuştu.

Vang Lung hiç bir şeyini şahsî olarak düşünemiyordu. Ortada yalnız şu, hareket birliği, barışıklığı, kendi topraklarını habire kazıp güneşe arzetmek vardı. O topraklar ki, yuvalarını vücuda getirmiş, vücutlarını beslemiş ve ilâhlarını yaratmıştı. Toprak zengin ve kara bir halde yerde duruyor ve küreklerinin uçlariyle, hafifçe dağılıyordu. Kazarken, bazan da bir tuğla, odun parçsı çıkarıyorlardı.

Bu bir şey değildi. Bir vakitler, buralarda erkek ve kadın cesetleri gömülmüş, evler yükselmiş, yıkılmış, ve yeniden tekrar toprağa kalbolmuştu. Bir zaman sonra da, kendi evleri, kendi vücutları da toprağa karışacaktı. Birlikte hareket ederek bu toprağın meyvasını birlikte çıkararak, konuşmadan çalıştılar.

Güneş batınca, Vang Lung, ağır ağır, doğruldu ve kadına baktı. Yüzü ıslaktı, ve toprakla bulanmıştı. Toprak kadar kararmıştı kadın.. Koyu renkli ıslak elbiseleri vücuduna yapışmıştı. Son bir tarhı yavaş yavaş düzeltti. Sonra, her zamanki sade tavriyle, ve sesi, akşamın durgun havasında mutattan daha basit bir şekilde akislenerek konuştu:

— Gebeyim!..

Vang Lung sesini çıkarmadı. Böyle bir şeye ne denebilirdi?. Eğilerek kırık bir tuğla parçasını aldı ve tarhtan dışarıya fırlattı. Kadın bu haberi, sanki "Sana çay getirdim!..,, sanki "yemek yiyebiliriz!,, dermiş gibi söylemişti. Bu, ona bu kadar basit, alelâde bir iş gibi geliyordu. Fakat Vang Lung bu keyfiyeti nasıl karşıladığını bilemiyor, tahlil edemiyordu. Kalbi apansız bir hududa varmış, bir yerde sıkılmış gibi tepinmiş, duracak gibi olmuştu. Eh.. Bu toprakta, şimdi sıra onlarda idi.

Birden kadının elinden küreği aldı ve sesi boğazında düğümlenerek, kalınlaşarak:

— Artık yeter.. Akşam oldu. Babaya söyliyelim!..

Dedi.

Sonra karısı, bir kadına yaraşır bir şekilde kocasının altı adım gerisinde yürüyerek evlerine döndüler. İhtiyar adam acıkmış bir halde akşam yemeğini bekler bir vaziyette kapıda duruyordu. Evde kadın olalıdanberi artık kendisine yemek hazırlamıyordu. İhtiyar adam sabırsızlaşmıştı. Onları görünce haykırdı:

— Yemeğimi böyle bekleyemiyecek kadar yaşlandım ben!..

Vang Lung, yanından geçerek odaya girince:

— Kadın gebe!..

Diye haber verdi.

Vang Lung bunu, tıpkı, "bugün garp tarlasına tohumları ektim,, dermiş gibi söylemek istemişti ama, muvaffak olamadı.

Yavaş sesle konuşmasına rağmen, kelimeleri lüzumundan fazla yüksek sesle, bağırarak söylediğini sandı.

İhtiyar adam bir lâhza gözlerini kırptı, işi anlayınca da keyifli keyifli güldü. Heh - Heh - Heh, diye gelinini çağırdı. Kadın gelince de şakalaştı:

— Demek hasat mevsimi yaklaşıyor ha!...

Loşlukta kadının yüzünü göremiyordu. Gelini sükûnetle cevap verdi:

— Yemeği hazırlayayım.

İhtiyar adam, bir çocuk gibi kadının arkasından mutfağa girerek heyecanla:

— Evet.. Evet, yemeği hazırla!. Dedi. Bir torun sahibi olmak ikri kendisine nasıl yemeği unutturmuş idiyse de, şimdi de, aynı yemek kaygısı, ona çocuğu unutturmuştu.

Fakat Vang Lung karanlıkta masanın yanındaki bir tahta sıraya oturdu ve, başını kavuşturduğu kollarının üzerine koydu.

Bu öz vücuttan, öz kaburgalarından hayat doğacak, fışkıracaktı.

— 3 —

Doğum saati yaklaşınca, Vang Lung karısına:

— Saatinde yardım edecek birisi, bir kadın lâzım, dedi.

(Devamı var)

VAKIT

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Kr.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
1 yıllık	900	1600 "

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmeyen yerler ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiyenin her posta merkezinde VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40; iç sayfalarda 50 kuruş; dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birinciden 4; başlık yanı kesmece 5 liradır.

Büyük, çok devamlı, klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim - satırı 30 kuruştur.

TİCARİ MAHİYETTE OLMIYAN KÜÇÜK İLÂNLAR

Bir defa 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası bedavadır. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Vakıt hem doğrudan doğruya kendi idare yerinde, hem Ankara caddesinde Vakıt Yurdu altında KEMALEDDİN İREN İlân Bürosu eliyle ilân kabul eder. *(Büronun telefonu: 20335)*

Alemdar sinemasi

Kontes Valaska

Üç ahbap çavuşlar:

"Havdutlar pesinde"

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: **Hakkı Süha Gezgin** — 228

Hayale dayak atılmaz. Ne ise, şakayı bırakalım... Benimle bile daha nazik olursan iyi edersin. Söğüp saymaktan ne çıkar. Bir adama ahmak, kerata filân demekte ne zevk var sanki!..

— Evet, yani sana söğerken, kendime de küfür etmiş oluyorum. Çünkü sen, benim başka bir kılıktaki varlığımsın... Hep benim fikirlerimi tekrar ediyor, bilmediğim yeni hiç bir şey söylemiyorsun.

Meçhul misafir, zarif bir tebessümle:

— Eğer, düşüncelerimiz arasında bir uygunluk varsa, bu, beni pek sevindirir.

Dedi. İvan, dişleri arasından:

— Evet, ama, sen ortak olmak için benim en mânasız, en maskara fikirlerimi seçiyorsun. Sen, ahmak ve duygusuzsun. Sana tahammül edemiyorum. Ne yapayım, ne yapayım bilmem ki?..

Diye mırıldandı.

Meçhul misafir, kızmadı, gücenmedi; fakat haysiyetliliğini de çiğnetmeye razı olmıyan bir tavırla:

— Bütün bunlarla beraber, kibar bir adam olduğumu kabul ve ona lâyık surette muamele etmenizi istiyorum, dedi Gerçi fakirim, hem pek de şerefine düşkün olduğumu sanmıyorum, ama herkes benim düşmüş bir melek olduğumda birleşirler... Bana kalırsa, kendimi melek gibi göstermeğe kalışamam. Eğer ömrümde böyle bir meleklik çağı varsa, bu, o kadar eski zamanlara ait bir şeydir ki, unutmaklığım günah sayılamaz. Şimdi, yalnız adam olarak yaşayorum. Herkese hoş görünmek, biricik isteğimdir. Her ne kadar beni çok çekiştirmişlerse de, ben yine insanları gerçekten çok severim.

Sizin aranıza karıştığım demlerde hayatım, maddî bir varlık olur. İşte ben, bundan pek hoşlanırım. Fevkalâdelik, beni de senin gibi sıkar. Ben de arzî hakikatleri severim; sizde her şey çerçeveli ve bellidir. Düsturlarınız var, hendeseniz var. Bizde ise her şey hudutsuz bir muadeledir. Burada gezip dolaşır, düşünürüm. Düşünmeği, hülya kurmağı pek sevdiğim için, bu dolaşış bence zevktir. Yer yüzünde ben de hurafeci oluyorum... Evet gülme, ne yapayım bu garip inanışların da kendilerine göre bir tadı var. Bütün insan âdetlerini benimsiyorum. Hâmama bile gidiyorum. Düşün bir kere, pazar esnafı ve papaslarla beraber halvete girmek ne hoştur. Bütün emelim bu esnaflardan biri haline, ama ebedî olarak girmek, onun bunun düşünüşünü taşımaktır.

Namusum üzerine andiçerim, ki kliseye gidip dini bütün bir adam gibi mum yakmak istiyorum. Sanıyorum, ki bunu yaparsam, içimin bütün derdi boşalacak. Sonra ben, sizin ilâçlarınızı, tedavi usullerinizi de beğenirim.

Geçen baharda bir çiçek salgını olmuştu. Gidip aşılandım. Bilsen ne memnunum. Slav kardeşlerimizin hayrine sarfedilmek üzere on ruble verdim.. Ama sen beni dinlemiyorsun... Kendinde değilsin bugün sen... "Misafir sözünün burasında şöyle bir durup çarpındı,, ha... sahi dün şu meşhur hekime gitmiştin.. Ne dedi bakalım? Sen, kendini nasıl buluyorsun?

— Aptal!

— Senin zekân ikimize de yeter... Bak yine küfüre başladın.. Ben senin sıhhatini sorarken, kendim için bir fayda düşünmemiştim. Canın isterse cevap ver, istemezse vermezsin... Zaten benim de romatizmalarım tepreşmeye başladı.

— Aptal!

— Hâlâ ısrar ediyorsun demek... Halbuki ben geçen sene romatizmadan çektiklerimi unutmadım.

— Hiç şeytan romatizmaya uğrar mı?.

— Uğrar ya... Madem ki insan suretine bürünüyorum, bütün âkıbetlerine de katlanmak gerektir.

— Nasıl, nasıl?... Âkıbetlerine katlanmak mı?.. Bir şeytan için fena iş değil!

— Nihayet kendimi sana beğendirdiğime memnunum.

İvan zihni yeni bir düşünce ile dolu cevap verdi:

— Bu fikir sana benden geçmedi her halde.... Bu yeni bir şey olacak... Evet yeni, yepyeni.

— Evet ama, bu sefer ben de mertçe hareket ederek sana işi anlatacağım. Dinle, rüyalarda veyahut dolu, yüklü midelerin hazımsızlıklariyle uğraştıkları kâbuslarda, insanlar öyle güzel, öyle fevkalâde şeyler görürler, hakikî hayatın en çapraşık hâdiselerinin birinden ötekine öyle kolaylıkla geçerler, ki bunların en basitini Leon Tolstoy'nin hayali bile yaratamaz. Bu kudret, en geniş muhayyileli dâhilere bile nasip olmaz. Aksi gibi bu türlü zengin rüyaları, muharrirlere değil de sıradan insanlar meselâ esnaflar, papaslar, memurlar falan görürler. Hattâ bir gün bana bir nazır, kendisine en iyi fikirlerin uykuda geldiğini söylemişti. Şimdi de aynı haldeyiz. Sana da hiç zihnine uğramayan orijinal fikir telkin ediyorum. Tıpkı kâbuslar içinde olduğu gibi... Halbuki ben senin hayalinde vücut bulmuş bir "Birsam,, dan başka bir şey değilim.

— Saçmalamağa başladın artık... Hem var olduğuna beni inandırmak istiyorsun, bir yandan da bir hayalden ibaret bulunduğunu söyliyorsun. Ne biçim lâkırdı bunlar?..

— Dinle dostum, bugün sana sebebini sonra anlatacağım yeni bir usul seçmiş bulunuyorum. Dur bakayım biraz aklımı toplayayım.... Nerede idim?... Ha üşüdüm, soğuk aldım ama senin evinde değil, ötede...

İvan hemen hemen çileden çıkacak kadar meyus haykırdı:

— Ötede dediğin yer neresi? Orada daha çok kalacak mısın?...

Zavallı, tekrar divana oturmuş ve başını elleri içine almıştı. Alnına sardığı ıslak havluyu çıkarıp attı.

Meçhul misafir, açık fakat dostane bir tavırla:

(Devamı var)

Büyük Milli Roman

HARMAN SONU

— 50 —

Sermet Muhtar

— Andelip benim için çantada keklikti. Metelik vermedim, yaltaklıklarıma aldırış etmedim. Lâf aramızda, sofraya oturacağız, el yıkıyorum; karı peşimde. Melûl mahzun gözümün içinde bakmada.. Daha ötesi var mı? Etraf tenha iken açıkça söyledi; dedi ki:

— Sana çok acırım beyfendiciğim. Müddeti hayatında gün görmedin, güler yüzlü bir kadın la karşılaşmadın. Ömrün ahuzar ile geçti. Elin ayağın yakında olsun. Bana Beşiktaş veya Fındıklıda veya Kabataş taraflarında iki odacık tut; dilediğin saat gel, git.. Sencağızı şehzadeler gibi karşılamazsam hepsini tep, bir daha semtime uğrama..

Hepsi bir kulağımızdan girdi, öbür kulağımızdan çıktı. Sallamadık, aldırmadık. Karı bize hınç bağladı. Ortanca, kocası kuyruğu dikip başımıza düşünce, damladı yalıya.. (Bir vakitler sen misin bana kafa tutan adam?).. benden intikam almağa kalkıştı..

Can damarıma nasıl bassın, can evimden nasıl vursun? Ortancaya karşı zaaf beslediğimi çakar çakmaz onu âlet etmeği, yani kışkırtıp, havalandırıp, gezdirip tozdurmağı, gece yatılarına götürmeği beni de kıskançlıktan kudurtmayı manevra iktizası buldu. Marsıvanlar bile bunu anlar.

Corcinin fikri bulanmıştı. Bir taraftan da son derece içerlemişti.

Sakallı yalan söylemiyor, haklı. Buna açıkça, ouvertement, desisekârlık, (intrigant) lık derler.. Mutlaka iş içinde bir iş, evvelce kararlaştırılmış, plân mevcut. (Regate) lara gitmek için bir gün evvel Üsküdarları boylamağa, gece kalmağa ne lüzum var?

Bu şık da (antr parantez) dursun, yanındaki budalanın Venüsüne müthiş surette tutkunluğu, âşıklığı da artık (sans aucun doute)!..

Tahammül edemiyeceği, bu bapta her şeyi göze alabileceği cihetin en mühimmi bu nokta..

Ortalık ağarmada.. İki âşık, daha doğrusu iki rakip yine yanyana, merdivenin basamağında, Boğaziçi gecesinin rutubeti vurup nemnak ettiği taşın üstünde, tepsinin önündeler.

Altıkarış, vaziyetini belli etmiyor, berikinin dünyayı göremezliğinden istifade ederek, bardağına konanları yanına döküyor, rakı tutmuş gibi yaparak gözleri ve ağzı kapalı bekliyor, kalbigâhından diyordu ki:

— Venüsüme göz koydun ha, şaşkın... Alacağın olsun; görürsün sen!..

Ziver Bey bücüre karşı yine candan.. Top gibi gürledi:

— Kellim kellim lâ yenfa!.. Lâfın hulâsası, şimdi yapılacak bir şey var Cercakim...

Ve şu merkezdeki emri verdi:

— Uykunun, muykunun sırası değil; korkulu rüya görmekten ise uyanık yatmak hayırlıdır. Sabah oluyor zaten.. Buradan kalkan ilk vapura binip Beşiktaşa inersin. İlk işleyen dilenci vapurile Üsküdara vurursun... Sandal bulamazsan yine de birine atlayıp kenar kenar Paşalimanı.. Oradaki bellibaşlı yalıların kayıkhanelerini, kayıkhanesizlerin de alargaya çekilmişlerini birbir göz den geçirirsin... Bizim sandal hangisinde? Gördün ve yerini peyledin; biraz uzaklara açıl. Oralarda demirlemiş kebirülcüsse mavnalar, çekdiriler gırladır. Pusu kur... Karıların baş marifetleri malûm; pencereleri açıp önlerine yayılırlar... Aman dikkat, gerilerinde erkek, merkek gölgeleri beliriyor mu?.. Namus düşmanlarının müteyakkız davranmaları, hiç görünmemeleri de melhuz... Bir kaç saat nasıl olsa geçer... Dört yanın şıpır şıpır deniz; arayıp ta bulamadığın nimetlerden... Kahır yüzünden lûtuf, mükemmel bir sandal safası da etmiş olursun..

Lâfını bitirmiyor, daha devamda:

— Tabiî karşıyı kollamadasın! Bakalım Kızkulesine vurup Kadıköyüne, Modaya yollanacaklar mı?.. Beraberlerinde mahdum bey, damat bey makulelerinden sırmalı, kordonlu serseriler var mı?

Corci, hepsine amenna der vaziyette kımıldanmağa başlarken, elini ağzına tıkayarak:

— İhtaratımı tamamlamadım.. Derhal peşlerine katılırsın. Kimlerdir o çepakini ümmet, o rüzelayı nevzuhur isimlerini, künyelerini tahkik gayet asan.. Baktın ki Üsküdar bahsi cılk... Ne bizim köhne Osmanın sandalını, ne de maruzzikir pencerelerde karılar müsadifi nazarın olmadı... Hakkını verip kayıkçıyı dehlersin... Üsküdarda arabadan bol ne var?

(Devamı var)

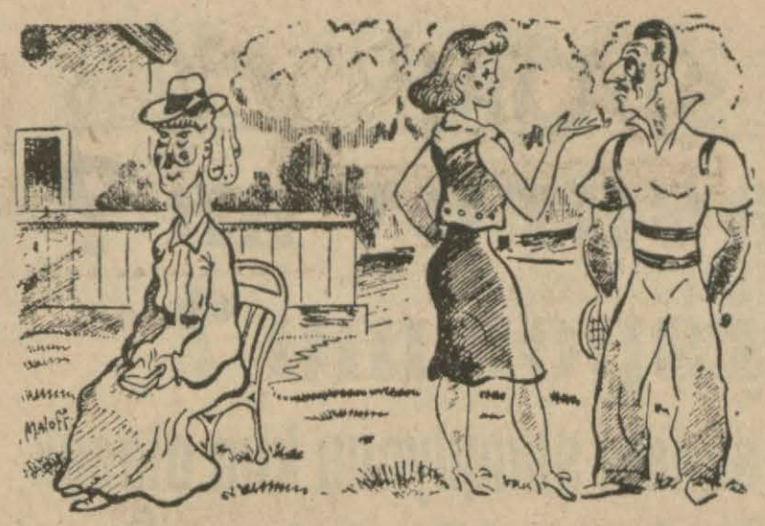

Erkek — Herkes harpten evvelki genç kızların daha ağır başlı olduklarını söylüyor..

Kız — Eğer siz de kalben buna kani iseniz, işte halam yaşlı bir kızdır.. Derhal izdivacını talep edin.

Radyo ve Tiyatro

Cuma 7-7-939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.) 19.Program. 19.05 Müzik (Bach - Kantat No. 78 koro - Pl.). 19.15 Türk müziği (İnce saz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Haftalık spor servisi). 20.30 Türk müziği (Seçilmiş beste semai ve saz semaileri) 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Practorius): 1 — Mozart. Saraydan kız kaçırma uvertürü. 2 — Vagner: Siegfried İdill. 3 — Bizet 2 nci Arlesienne süiti. 22.30 Müzik (Operet seleksyonları - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

Cumartesi 8-7-939

13.30 Program. 13.35 Türk müziği: 1 — Rast peşrevi. 2 — Abdi efendi - Rast şarkı - Senin aşkınla çâk oldum. 3 — Faik bey - Rast şarkı - Bir dame düşürdü beni. 4 — Kanun taksimi. 5 — Lûtfi bey - Hicazkâr şarkı - Sana noldu gönül. 6 — Arif bey - Hicazkâr şarkı - Açıl ey gonca sadberk. 7 — Arif bey - Hicazkâr şarkı - Güldü açıldı yine gül yüzlü yar. 14 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10 - 15 30 Müzik (Dans müziği - Pl.). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Sousa'nın marşları - Pl.). 18.45 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Liemann - Vals boston. 2 — Vilhelm Vacek - Marş. 3 — Carlo Thomsen - Dua. 4 — Gustav Lindner - Şarap ilâhı Baküs şerefine dans. 5 — J. Strauss - Yarasa operetinden (Potpuri). 19.15 Türk müziği (İnce saz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10 Neşeli plâklar - R. 20.15 Türk müziği: 1 — Puselik peşrevi. 2 — Itrî - Puselik şarkı - Sünbülistan etme etrafı. 4 — İshakın - Puselik şarkı - Gönül verme bi vefaya. 5 — III. Selim - Puselik şarkı - Bir pür cefa hoş dilberdir. 6 — Puselik yürük semai. 7 — Puselik saz semaisi. 8 — Rahmi bey - Kürdili hicazkâr şarkı - Sana ey canımın canı. 9 — Osman Nihat - Kürdili hicazkâr şarkı - Akşam güneşi. 10 — Selâhattin Pınar - Kürdili hicazkâr şarkı - Aşkınla yanan gönlüme. 11 — Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı - Ne zaman görsem onu. 20.50 Konuşma (Dış politika hâdiseelri). 21.05 Temsil. 22 Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerde). 22.30 Müzik (Bale müziği - Pl.). 23 Son aajns haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23. Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24 Yarınki program.

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati üzerine ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

7.40 Londra (N.): "Macbeth" (Verdi) Londra civarındaki açık hava tiyatrosundan.

9. Strasburg: "Samson'la Dalila" (Caint - Saens).

9.15 Münih: Schumann, Brahms.

9.15 Viyana: Bruckner'in 5 inci senfonisi.

9.30 Paris (PTT): Thibaud'nun iştirakiyle orkestra.

10.10 Budapeşte: Beethoven'in 1 inci senfonisi.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

7.10 Leipzig: Şarkı, Viyola.

7.30 Varşova: Piyeno konseri.

9.40 Prağ: Keman, piyano.

10. Eyfel kulesi: Kuartet.

10.30 Londra (R.): Orloff tarafından piyano konseri.

11.20 Berlin (Uzun d.): Orkestra.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

6.10 Budapeşte: Halk orkestrası.

8.30 Varşova: Halk orkestrası.

9.15 Leipzig: Haydn ves.

10. Torino grupu: Stüdyoda operet.

10.10 Kolonya: Dans havaları.

10.15 Stuttgart: Hafif musiki.

10.30 Napoli: Hafi forkestra.

11.30 Birçok Alman istasyonları: Hafif parçalar ve dans havaları.

12. Budapeşte: Çigan orkestrası.

12. Prağ: Çek musikisi.

VARYETE VE KABARELER

9.30 Eyfel kulesi: Radyo fantezisi.

9.30 Poste Parisien: Kabare.

9.50 Monte Ceneri: Varyete konseri.

10.30 Radio Eireann (Athlone): Varyete.

DANS MUSİKİSİ

9.15 Königsberg (Heilsberg.

11.15 Napoli grupu.

11.45 Paris (PTT).

12.10 Londra (R.).

12.15 Torino grupu.

PİYES, KONFERANS VE KONUŞMALAR

9.30 Londra (N.): "Bloodhounds of Broaduvay" (Runyon).

10. Berlin (Uzun d.): "Die Weizen kantata" (Musikili).

İNGİLİZCE HAVADİS

1.16, 8.18 Roma 1; 11. Moskova; 11.15 Kolonya, Hamburg; 11.40 Budapeşte.

Belgrat radyosunda türkçe neşriyat

Saat 19.20 de Temmuzun 9 uncu pazar günü Vrnyaçka banya kaplicası, Temmuzun 12 nci çarşamba günü Zeta, Temmuzun 16 ncı çarşamba günü Radiyografinin istikbali, Temmuzun 19 uncu çarşamba günü Belgrat, Temmuzun 23 üncü pazar günü Stradiyon balık avı, Temmuzun 26 ncı çarşamba günü bu seneki İzmir fuarı mevzularına dair konferanslar verilecektir.

Saat 19.30 da Her cumartesi günü yani Temmuzun 1, 8, 15, 22 ve 29 unda iktısadî icmal, her pazartesi günü yani Temmuzun 10, 17, 24 ve 31 inde Balkan icmali, her ikinci perşembe günü yani Temmuzun 6 ve 20 sinde haricî siyasî icmal, Temmuzun 13 üncü perşembe günü Yugoslavya hakkında ecnebiler, Temmuzun 27 nci perşembe günü spor icmali.

Saat 20 de Temmuzun 19 uncu çarşamba günü muhtelif asırlarda Yugoslav nefis sanat.

Saat 22 ye 20 dakika kala gazete havadisleri veriliyor.

Günün Meseleleri :

Otobus kazalarında kabahatlı kim?

Bir şoförün şayanı dikkat itiraflarını neşrediyoruz

Arabalar eski, şoförler uykusuz!

Bugün İstanbulda en tehlikeli nakliye vasıtası hangisidir? diye sorulsa, muhakkak ki, herkes otobüstür, diyecek. Bu hiç te yanlış bir düşünce sayılmaz Günlük kazaların ekserisine otobüsler sebep olur.

Hemen sık sık bir otobüsün filân yerde devrildiğini, bir diğerinin başka bir tarafta ağaca çarptı duyarız. Bu kazalarda birçok insan yaralanır, bazan da ölür. Şehirde otomobil adedi otobüslere nazaran pek çok olduğu halde onların yaptığı kazalar hem adetçe, hem de ehemmiyet itibariyle azdır.

Acaba otobüsler neden çok kaza yaparlar? Bu noktayı belki bir çok kimseler düşünmüşlerdir. Fakat bunun sebebini otobüs şoförlerinden başka hiç kimse daha iyi bilemez. İşte kendisiyle konuştuğumuz bu şoförlerden biri (patron korkusiyle) ismini yazdırmak istemedikten sonra şöyle diyor:

" — Otobüs kazalarının hepsinde diyemiyeceğim, fakat ekserisinde kabahat otobüs sahiplerindedir. Bunlar dünyanın parasını kazandıkları halde sabahtan gece yarısına kadar ancak bir şoförle iş görmek isterler. Tabiatiyle bu vaziyette de sabahın saat 6 sında işe başlamış olan bir şoför de gece yarısı saat bire kadar direksiyon önünde kalır. Bu kadar mesaî müddeti dünyanın hiç bir tarafında görülmemiştir. Düşünün bir kere. sabah altıdan gece bire kadar çalışmış bir adam ertesi sabah yine altıda işbaşı yapacaktır. Bu yüzden gece birden sonra evine veya rahat bir yere giderek uyumak imkânı yoktur. Bu suretle beş saatlik uyku müddetini de otobüsün içinde kanapeler arasında geçirmeğe mecburdur. Şimdi bu şekildeki birkaç günlük çalışmadan sonra bir adamdaki hali düşünün.

Uyku sersemliği ile gündüz ve bilhassa hava karardıktan sonra otobosünü yıldırım süratiyle sürerken nasıl kaza yapmasın?.

Yıldırım sürati diyorum. Çünkü, biz otobüs şoförlerinin gündeliği veya aylığı yoktur. İdare ettiğimiz otobüs ne kazanırsa yüzde onu bizimdir. Onun için bütün kuvvetimizle diğer rakiplerden daha evvel durak yerlerine varmağa ve müşteri kapmağa çalışırız.

Bütün gayemiz hasılatı çoğaltmak, fazla yemviye alabilmektir. Arabalarımızı bütün tehlikelere rağmen bu kadar süratle sürmemize bir sebep daha vardır: O da patronların kendi kazançlarının yüzde onuna bizi ortak ettikten sonra bir de herkesten en fazla hasılat temin edecek iki otobüs şoförüne ikramiye vermeleridir.

Hissemizden başka 1 — 1,5 lira arasında olan bu ikramiyeleri almak için de bütün arkadaşlar fazla sefer yapmak ve durak yerlerinden müşteri kapmak için birbirleriyle yarış ederler; arabalarını bütün hızlariyle sürerler.

Bunlar otobüs işlerindeki idarî bozukluklar ve tehlikelerdir. Bir de arabaların vaziyetleri vardır. Size mübalâğasız diyebilirim ki, bugün bütün hatlarda işliyen otobüslerin yüzde sekseni hurda ve eski arabalardır. Esasen kullanılamıyacak hale gelmiş motörler hemen üzerlerine bir karoseri yapılarak bir otobüs haline getirilirler. Bu eski otobüsler bozuldukça tâmir edilirler. Bu suretle ömürlerinin sonu yoktur. Bugün işliyen otobüslerin sık sık bozulduğuna halk da şahit olmaktadır.

Her tarafı zangır zangır sallanan bu çürük arabaların bozulması kadar tabi bir nisbeti yoktur.

Otobüslerin bu kadar çok tâmirden geçe geçe kullanılmaları halkın hayatına karşı bir tehlikedir. Otobüs sahipleri hiç bir zaman yeni araba almak işine yanaşmazlar. Muayene müddeti geldi mi, eski arabayı biraz tâmir, ona sefer vesikası aldırmağa kâfi gelir.

Son olarak şu kadar söyliyeyim ki, dünyanın hiç bir tarafında hattâ belki Asyada bile bu kadar eski otobüslerin çalışmasına müsaade edilemez.,,

İşte yukarıki sözler bir otobüs şoförünün ağzından çıkmaktadır. Bu vaziyet karşısında yegâne temennimiz biran evvel belediyenin bu işe bir çare bulmasıdır. İstanbulun bu dertten, ancak Avrupaya ısmarlanan yeni otobüslerin gelmesinden sonra kurtulacağı anlaşılmaktadır.

Altı ay zarfında öldürülen domuzlar

Son altı ay zarfında Şilede 257 Yalovada 105, Beykozda 92, Çatalcada 86, Silivride 57, Sarıyerde 9, Kartalda 34 domuz öldürülmüştür.

İSTANBUL HALK TİYATROSU

Bu akşam Beykoz İskele tiyatrosunda Amca Bey ve Mişel revüsü, Oto ktizar..

NAŞİT ÖZCAN E. SADİ TEK birlikte bu gece: Gedikpaşa Azak bahçesinde YAHYA MİRZOTİ Vodvil 3 perde OKUYUCU: *AYSEL*

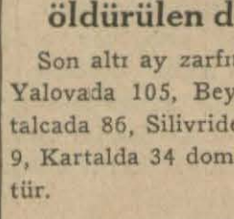

TÜRK REVÜ OPERETİ Bu akşam Üsküdar İnşirah bahçesinde EFENİN AŞKI Bale Görles ve Boys S. Atilla

Şehzadebaşı TURAN sinemasında bugün (Atina kaçakçıları) ve (Erkek Hala).

İnegöl halkevinde "Ana„ piyesi oynandı

Ana piyesinde muvaffak olan gençler

İnegöl, (Hususî) — Halkevimizin bu hafta verdiği müsamerede gösterit amatörleri "Ana" piyesini temsil ettiler. Çok hissî bir piyes olan "Ana" yı yüzlerce seyirci büyük bir heyecanla seyretmişlerdir. müsamere üç gece tekrar ve bunlardan birisi köylülere tahsis edilmiştir.

Halkevi bir kitap sergisi açma hazırlığımada başlamıştır. Bu sergide, bir sene içinde neşredilip te Halkevine gelen eserler teşhir edileceği gibi İshakpaşa umumî kütüphanesinin kitapları da bu arada halka tanıtılacaktır. Bu hususta Maarif Vekâletinin muvafakati de istihsal edilmiştir.

Bir sivri akıllının maceraları:

Üniversite asistanları

Maarif Vekâleti Üniversiteye alınacak asistanlar hakkında yeni bazı kararlar tesbit etmiştir. Bu kararlara göre kadroya asistan olarak girecekler evvelâ bir yıllık bir tecrübe devresi geçirecekler, bilâhara asıl kadroda üçüncü sınıf asistanlık derecesini alacaklardır. Asistanların tayin, ve baş asistanlığa terfi işleri Maarif Vekâleti tarafından yapılacaktır.

Türk Maarif Cemiyeti Umumî Heyet toplantısı

Türk Maarif Cemiyeti umumî heyeti 3 - 7 - 1939 tarihinde fevkalâde toplanarak (3512) numaralı cemiyetler kanununa göre esas nizamnamesinde yapılması zarurî değişiklikleri müzakere ve kabul etmiştir.

Yeni nizamname hükmüne göre merkez idare heyetine ve hesap mürakipliğine seçilenler şunlardır:

MERKEZ İDARE HEYETİ :

Kemal Gedeleç Cumhur Başkanlığı umumî kâtibi; Vehbi Demirel Başkanlık müsteşarı; Nevzat Tandoğan Ankara Valisi. Refet Ülgen Urfa saylavı; Rahmi Köken İzmir saylavı; Fakihe Öymen İstanbul saylavı; Halit Bayrak Beyazıt saylavı; İhsan Sungu Maarif vekâleti talim ve terbiye başkanı; Şefik Yürekli Devlet Şûrası birinci daire başkanı; Haydar Günver Başvekâlet müsteşar muavini; Avni Çubukgil Riyaziye öğretmeni.

HESAP MÜRAKİPLERİ :

Muhittin Baha Pars Bursa saylavı; Hilmiye Dener Riyaziye öğretmeni.

Amerika radyosunda Türk pavyonu hakkında konferans

Amerikanın Nevyork şehrinde kâin (W8XL) ve Pittsburgh şehrinde kâin (W8XX) işaretli radyo istasyonları, Nevyork dünya sergisinde Türk pavyonu hakkında fransızca bir müsahabe hazırlamışlardır. Bu müsahabe, yarın akşam, her iki istasyondan da aynı saatte, yani Türkiye saatiyle saat 22.45 de aşağıda yazılı metrelerden neşredilecektir:

W3XL (Nevyork): 16.87 metre, W8XX (Pittsburgh): 25.27 metre.

Davet

İstanbul Müddeiumumiliğinden:

İstanbulda bulunduğu anlaşılan Malatya ağır ceza reisi Sadık Erdemin âcilen memuriyetimize müracaatı..

TASHİH

T. C. Merkez Bankasının dünkü nüshamızda çıkan haftalık vaziyet cetvelinde pasif kısmı sermaye sütununda hususî ihtiyat akçesi 6 milyon olması lâzımgelirken yanlışlıkla 6 yüz bin olarak dizilmiştir. Tashih olunur.

SPOR

Galatasaray mı? Demirspor mu?

Millî Kümenin bu seneki şampiyonu kim olacak

Beşiktaşlıların ikinciliği kazanabilmeleri için Demirsporun bu haftaki iki maçıda kakbetmesi lâzımdır

Millî küme futbol müsabakaları kurulalıberi, hattâ seneler - denberi yapılan lik maçları bile bu seneki millî küme karşılaşmaları kadar enteresan olmamıştı.

Önümüzdeki cumartesi ve pazar günleri, Demirsporun Romanya seyahati dolayısile geri bırakılan müsabakalar yapılacak ve millî kümenin bu mevsim birincisi bu maçlar sonunda ancak ortaya çıkacaktır.

Demirsporlular ilk oyunlarını cumartesi günü Taksim stadyo - munda Vefalılarla oynıyacaklar - dır, Vefa bu mühim müsabakada. Ankarada 6—3 yenildiği rakibi mağlûp etmeğe muvaffak olursa Galatasarayın şampiyonluğu ilk günde belli olmuş olur; fakat, Vefa ile Demirsporlular berabere kalırlar veyahut ta Ankara birincisi yeşil beyazlıları mağlûp ederse, millî küme şampiyonlu - ğunun bu sene de İstanbulda kalıp kalamıyacağı ancak Beşiktaş maçına yani likin son karşılaşmasının neticesine bağlı kalacaktır.

Bu sene başında Ankara birincisi olarak millî kümeye girdikten sonra muvaffakıyetli maçlar yaparak nazarı dikkati celbeden Demirssporlssular bilhasa son İngiliz müsabakasındaki galebeleriyle büyük bir varlık olduklarını göstermişlerdir.

Maamafih şunu kaydetmeliyiz ki, İngiliz ekipini 2—0 yenen Demirsporluların o günkü takımlarında muavin hatlarını hariçten aldıkları elemanlarla kurmuşlardı. Bu muavin hattı ki o günkü Demirsporluların galebesinde bir hayli mühim rol almış bulunuyordu.

Yarın ve öbür gün statlarımızda göreceğimiz Demirspor "o,, muavin hattına malik değildir. Buna mukabil merkez muhacim yerine İstanbulluların çok iyi tanıdığı eski Hilâlli Hakkı ikame edilecektir.

Kalecile hafları vasat, müda - filerile hücum hattı oldukça kuvvetli ve çok enerjik Demirsporlularım, bu son müsabakaların ikisini de galibiytle bitirip millî küme şampiyonluğunu kazana - caklarını yine pek ümit etmiyoruz. Saha ve seyirci avantajına malik olan İstanbul klüpleri bilhassa Beşiktaşlılar Ankaradaki oyunda 2—0 mağlûp oldukları rakiplerinden bu hafta muhakkak surette intikamarını alacaklardır. Ve — yukarıda da yazdığımız gibi — eğer Vefa da düzgün bir oyun çıkarıp Ankara birincisini yenerse Beşiktaş ta ikinci olacaktır. Bu haftaki maçlarda Vefanın 3.1 yenilmesi, Beşiktaşın da Demirsporla 1—1 berabere kalması yani Ankara birincisinin iki maçta dört gol atıp iki gol yemesi averajla yine şampiyonluğu Galatasaraya kazandıracaktır.

Yalnız iki müsabaka kalmış olmasına rağmen hâlâ bir çok riyazî ihtimallerle şampiyon takımı bulmağa çalışmamız, bu seneki millî küme maçlarının en enteresan tarafıdır.

Kümenin diğer dört takımının vaziyetinin bu haftaki müsabakalarla hiç bir alâkası yoktur.

Fenerbahçe beşinci, Vefa altıncı, Doğanspor yedinci, Ateş de sekizincidirler.

Olimpik Marsey

Futbol sezonunu açmağa başlıyor

Olimpik Marsey klübü bu ağustosun altsında Antip Fransız klübüne karşı kendi sahasında amigal maçı yapmak suretile futbol mevsimini açacaktır. Ekip Foseen müteakibenİsviçreye gidecek ve ağustosun 13 ve 15 inci günlerinde muhasım sahasında iki maç yapacak, sonra Marsilyada 20 ağustosta Kispest ile karşılaşacak. Daha sonra da A. C. Havr da misafir kalacak ve 27 ağustosta 1939—40 şampiyonluk maçlarına girecektir.

Platzer iyileşti

Berlinde yapılan Admira — Schalke maçında 9—0 gibi kahir bir farkla galip gelen Viyananın Admira klübü kalecisi ve beynelmilel sporculardan Peter Platzer'in bu mühim müsabakada yaralandığı malûmdur.

U zamandanberi tedavi edilmekte olan bu güzide kaleci şimdi tamamen iyileşmiştir. Gelecek futbol mevsiminde tekrar eski yerini alacaktır.

FRANSADA : Klüp değiştiren futbolcular

Reims klübünün iç muhacimi Rizzo önümüzdeki spor mevsiminde Langney'de oynayacaktır.

Geçen sene Bordoda Girondino klübünde haf olarak oynamış olan istikbali parlak sporculardan Ben Arab Marsilyanın Olimpik ve Parisin Rasing klüpleri tarafından çağırılmıştır. Gironde'un eski klübünü terkedip etmiyeceği henüz malûm değildir.

Montpellier klübü önümüzdeki spor mevsiminde Ekselsiyor klübünden Vasseur ve Strazburg klübünden Amoureux'yü bek olarak Bordo klübünden de Rebibo'yu sol iç olarak almış olacaktır.

Bisiklet yarışları geri bırakıldı

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi bisiklet ajanlığından:

1 — 7 ve 9.7.939 günlerinde yapılacağı ilân olunan Türkiye bisiklet birincilikleri sürat ve mukavemet yarışları tehir olunmuştur.

2 — Yarış günleri bilâhara ilân olunacaktır.

Tehir edilen müsabakalar

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi atletizm ajanlığından:

16 temmuz enternasyonal müsabakalar dolayısile İstanbul birinciliği 1 hafta, pentatlon ağustosa tehir edilmiştir.

Anadolu Klübünün senelik kongresi

Anadolu klübünden :

Klübümüz nizamnamesi mucibince her sene temmuz ayında yapılması mukarrer senelik kongrenin 9 temmuz 939 pazar günü saatt 10 da Şemsipaşada klüp merkezinde aktedileceğinden azanın gelmelerini ehemmiyetle rica ederiz.

Bu haftaki profesyonel güreşler

Bu pazar Taksim stadyomunda yine heyecanlı profesyonel güreş müsabakaları yapılacaktır.

Bulgar pehlivanı Friştanof Dinarlı ile, Kara Ali de Habeşli ile güreşecektir. Bulgar pehlivanı geçen hafta olduğu gibi kırk beş dakika değil, yenişinceye kadar güreş istemektedir. Dinarlı ise bir saatten fazla güreş yapamıyacağını söylemektedir. Bize kalırsa Dinarlının Bulgarın teklifini kabul etmesi doğru olur.

SALON OYUNLARI

DÜNKÜ BULMACAMIZIN HALLEDİMİŞ ŞEKLİ

Her kartın birinci köşesinden diğer kartın birinci köşesini birleştirerek bu şekilde bir murabba elde etmiş olursunuz. Resim üzerinde bu murabbaı elde edince, keseceğiniz parçalar da meydana çıkmış olur.

BUGÜNKÜ MESELE

Bedri, Hakkı, Naci, Ali ve Veli isminde beş arkadaşlar bir sene hiç biribirlerini görmedikten sonra nihayet buluşurlar.. Beşi de beş kıta üzerinde seyahate çıkmış, maceraya atılmışlardır.

Bedri yerli avcılardan satın aldığı fil dişlerini, Hakkı çektiği kanguro resimlerini, Naci yakaladığı çok kıymetli, bir kelebeği göstermekte, Ali büyük bir goril ile mücadelesini, Veli de ayıyı vuruncaya kadar başından geçenleri gururla anlatmaktadırlar.

Bunların her birinin seneyi ayrı ayrı kıtalarda geçirdikleri malûmdur. Yalnız Veli bir arkadaşile iki kıta arasındaki kara hududunda buluşmağa muvaffak olmuştur.

Bu malûmata göre beş arkadaşın hangi kıtalarda olduğunu söyliyebilir misiniz?

(Bu meselenin cevabını pazargünkü nüshamızda bulacaksınız.)

Bugünkü bulmacamız

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir Fransız âlimi, 2 — Mükemmel... Bir Osmanlı sultanı. 3 — Lâzım olduğu gibi, 4 — Vakıt, 5 — Bir nota... Büyük tabanca, 6 — Bir erkek ismi, 7 — On tane alan.. Bir Finike şehri. 8 — Eziyet, 9 — Zehir.. Zulüm eden.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — İtalyada bir şehir, 2 — Mükemmel, 3 — Sebep.. İşaret 4 — Bir hayvan, 5 — Bir memleket.. Çok değil, 6 — Yabancı kelimeler, 7 — Bir erkek ismi, 8 — Bir nota, 9 — Bir kuş.. Ummak fiilinden emir.

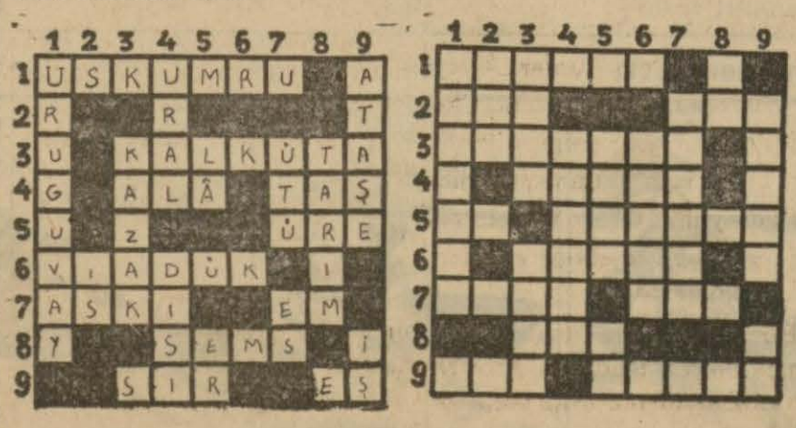

Amerikan kızı

Yazan: Tristan Corbiere — 3 — Çeviren: V. G.

— Burada benim sözüm geçer.

— Ben, kendi başıma buyuruğum.

— Sizi Kamburla götürüp yatıracağım.

— O!

Kibrine dokunmuştu.

— Hey, bana bak, Kambur, buraya gel!..

— Fena bir adamsınız siz, kaptan!..

Yardım istemeden, kendisi aşağı indi.

Saat sabahın beşi olmuştu. Rüzgxrın bu son dalgası ile fırtına âdeta can çekişiyordu. Biraz sonra, fırtına, ölü gibi, yere serildi.

Fakat, güneş hâlâ çıkmamıştı. Yalnız karanlık kurşirfleşiyor, fakat daha ağır bir hal alıyordu. Sis basmıştı. Sanki bir buğu eksikti. Bir de büyük bir sükûn. Şiddetli buhranlardan evvel gelen sükûn.

Gemi, sırtındaki yelken ve direk yükünden kurtulmuş, yaupa vura vura, her bir an yerinden ses çıkararak ve sepet gibi her tarafından sular akarak, yuvarlanayuvarlana gidiyordu. Yelkenler ve ipler ağırlaşmış, devrilen direklerden sarkıyordu.

Ne güzel vaziyette idik! Kaptan köprüsünde, iki yan iskele parçalanmış, yere yatmış. Adamlar, ölü gibi yüzü koyun yatmışlar, gemi sallandıkça oraya buraya çarpıyorlardı. Öteki, yani o öteki de, başının yarısı kopmuş, onların arasında idi.

— Franch, su alıyormuyuz hâlâ?

— Hem de ne almak kaptan!..

— TuTlumbaları işlet.

O meşum, hep bir teviye ses yine başlıyor.

— Güverteyi yıka. Herkese birer kupa rakı.

Kımıldıyan yok.

— Dur biraz, diyor Franch. Bir robe de chambre yaptırmak için ölçünü alayım. Hey âşıklar!..

Temizlik başlıyor. Kaptan köprüsü temizlenecek, ipler tamir edilecek, yedek yelkenler takılacak.

Yolcumu görmeğe aşağı indim. Soyunmadan yatmıştı. Yanında da benim kaplan kedi vardı. Beni görünce dişlerini göstermişti. Amerikalı, bu haliyle melek tavırlı bir kürek mahkûmuna benziyordu.

— Neredeyiz, efendim? diye sordu.

— Sis içinde.

— Geri dönüyoruz. galiba?

—Şimdiki halde bekliyoruz. Ne rüzgır var, ne etraf görünüyor?..

— A!..

— Yemek yer misiniz, mis?

— Mersi, çıkıp gitmek istiyorum.

— Pek âlâ, buyrun çıkın. Serbestsiniz.

Nihayet sinirlenmiştim.

— Rica ederim, kâfi, dedi. Karaya çıkmak istiyorum diyorum.

— Onu, ben de istiyorum!..

Tekrar kaptan köprüsüne çıktım. Canım sıkılıyordu, biraz da endişe ediyordum. Etrafımızı göremiyorduk. Gemiyi sevketmenin imkânı yoktu. Yalnız, bir cereyana kapılmış olduğumuzu görüyordum. Amerikalıdan ses çıkmadı. Hizmetine acemi bir tayfa vermiştim. Zira, Kamburu yanından kovmuştu. Halbuki o benim en mahir adamımdı.

Kendisini gidip görmedim. Bütün bunlar arasında iyi bir vaziyet icab etmediği için darılmıştım ona. Cessur, biraz ahmak, kendisi için lüzumundan fazla güzel bir kızdı ıu Amerikan kızı. Kaybolmuş bir güzellikti daha doğrusu.

Öğleye doğru, sislerin biraz açıldığı zaman, büyük bir kolranın gölge halindeki şeklini farkettik. Adeta üzerimizde idi ve yanımızdan sıyırdı geçti.

— Ship, ohé!

— Ho?

— A pilot?

— Yes, accoste.

— French?(**)

— Evet, siz?

— Guernsey.. Nereye, siz?

— Saint-N....ye.

— Ne verirsiniz?

— Siz söyleyin.

— On beş sterlin.

— Olmaz.

— Good night!..

— On sterlin.

— All right!..

Beş dakika sonra klavuz, geniş, küçük kayığı ile geldi, yanaştı ve içeri atladı.

— Good morning kaptan. Harb gemisi mi?

— Macera gemisi.

— Nerede bulunduğunuzu biliyor musunuz?

— Hayır.

— Tam zamanında geldik. Bereket versin hafif bir rüzgâr var. Gemiye istikamet verebiliriz.

— Bir Grog(***) içer misiniz?..

— Ya, kaptan, eminim ki size şu anda güzel bir kız çıksa karşınıza sizi benim kadar sevindirmezdi, değil mi?

yordu. Nihayet, akşama doğru rüzgâr çıktı. Yelkenleri açarak yola çıktık. Ertesi sabah Saint-N....ye gelmiş demirlerimizi bağladığımız dubaları bulmuştuk.

Amerikalı kızı unutmuştum. Haber yollamış, beni klavuzla derhal karaya çıkartsın diye. Beraber gelmesine müsaade ediyor mu acaba diye sordurdum. Cevab gönderdi: Gemide benim sözüm geçermiş.

Deniz kıyısında banyo saati idi. Herkes bizi uzaktan görmüş

(Devamı karşiki sayfada)

(**) *Metinde İngilizce olan bu muhvere şu demektir: "—Hey, gemi — Hey! — Klavuz ister misiniz? — Evet. Yanaş — Fransız mı?"* l?

(***) *Grog sıcak suyun içine şeker, rakı ve limon karıştırarak yapılan bir İngiliz içkisidir.* (Çevirenin notu.)

Mareşal
İzmirdeki hava ve kara birliklerini teftiş etti

İzmir, 6 (Husus) — Mareşal Fevzi Çakmak beraberinde ordu müfettişleri, generaller, İzmir valisi, İzmir mevki müstahkem komutanları ve diğer askerî erkân olduğu halde Gaziemir civarındaki hava ve kara birliklerini teftiş etmiş, verdiği meseleler üzerinde tatbikat yapılmış, bu arada kuvvetli hava filoları vazife uçuşları göstermişlerdir.

Saat 16 da Kızılçullu meydanında ordu birlikleri Mareşalin önünden büyük bir geçit resmi yapmışlardır. Bu törende binlerce İzmirli bulunmuştur.

Mareşal saat 19,30 da Kültürparkta Atış Poligonunun resmikü şadını yapmıştır.

İzmir belediye reisi bir nutuk söyliyerek Kültürpark ve Fuardan İzmirin ve yeni neslin kazancını anlatmış, İzmirde bir askerî müze açılması hususunda Mareşalin yardımını rica ederek Mareşalden uğurlu eli ile Poligonun resmikü şadını yapmasını dilemiştir. Mareşal, İzmir belediyesinin gösterdiği muvaffakiyetten dolayı İzmirlileri ve belediye reisini tebrik ederek kurdeleyi kesmiş, ilk atışı kendisi yapmıştır.

Büfede izazdan sonra, asfalt yolda bir gezinti yapan Mareşal Fuar inşaatını ve hayvanat bahçesini de görmüş, belediyenin Kültürpark gazinosunda verdiği 150 kişilik ziyafette bulunmuştur.

Mareşal yarın İzmir civarındaki deniz birliklerini teftiş edecek, akşam Karşıyakada Ticaret odası tarafından verilecek ziyafette bulunacak, Cumartesi sabahı da İzmirden ayrılacaktır.

—o—

Ruznameye alınan iki lâyıha

Ankara, 6 (Hususî) — Nüfus yazımı deneme kanunu lâyihası ile Sümerbank sermayesine on dokuz buçuk milyon lira ilâvesine dair olan lâyiha Meclis ruznamesine alınmıştır.

—o—

Hatay hakkındaki lâyihalar

Ankara, 6 (Hususî) — Hatay vilâyeti teşkili hakkındaki lâyiha ile Hatayı alâkadar eden diğer lâyihaları tetkik eden muvakkat encümen mesaisini bitirmiştir. Lâyihalar yarın olmazsa öbür gün Mecliste görüşülecektir.

—o—

Pamuk ipliği hakkında bir tebliğ

Ankara, 6 (A.A.) — İktisat Vekâletinden bildirilmiştir.

Memleketimizde tesis edilecek pamuk ipliği ve mensucat sanayiinin tabi olacağı şartlar hakkındaki 2/8903 sayılı kararname hükmü 2/11171 sayılı kararname ile kaldırılmış olduğundan eski kararnamelerin meriyette olduğu sırada müracaatta bulunupta talepleri reddedilmiş olanlar, yeniden müracaat edebilirler.

—o—

Denizyolları yaz tarifesi başladı

Denizyollarının köprü ile Yalova, Adalar ve Anadolu hattı iskeleleri arasındaki yaz tarifesi dün sabahtan itibaren tatbike başlanmıştır.

İstimlâa usulünde bir yenilik

(Baş tarafı 1 incide)

istimlâk salâhiyeti çok mahdut idi. Belediyeler ancak açacakları meydan hudutları dahilindeki emlâki istimlâk edebilirdi ve yolların iki tarafından istimlâk olunacak arsaların miktarı onar metreyi geçemezdi. İstimlâk salâhiyetinin bu şekilde tahdit edilmiş olması hem umumî menfaat, hem de hususî ve ferdî menfaat noktasından zararlı neticeler veriyordu. Umumî menfaat itibariyle bu usulün verdiği zarar Yenicami meydanında olduğu gibi belediyece büyük fedakârlıklar ile açılan [illegible] eski, püskü çevresi meydanın umumî heyetine bir harabe manzarası vermiş idi. Bu harabe manzarasının değiştirilmesine imkân bulunamaması idi. Hususî ve ferdî menfaat cihetiyle husule gelen zarar ise belediyece satın alınan binalardan geriye kalan kısımların yeni bir bina yapmağa müsait olmaması, yahut bu yerlere tasallut eden kimselerin malî kudretçe imar kabiliyetini haiz bulunmaması idi. Bundan dolayı istimlâklerden geri kalan yerler gene bir harabe halinde kalmağa mahkûm oluyordu.

İşte hükûmetçe yapılan yeni tadil teklifi bu türlü zararların vukuuna meydan vermemek için hazırlanmıştır.

Tadilât Meclisin tasdikinden geçtikten sonra belediyeler açılacak yolların iki tarafındaki binaları yalnız onar metre gibi mahdut bir saha dahilinde değil, bütün paseller halinde istimlâk edebilecektir. Meydanların muhitinde dahi gene bu şekilde istimlâk hakkını haiz olacaktır. Belediye gerek yolların iki tarafında, gerek meydanların çevresinde istimlâk edecekleri yerleri muayyen şartlar ile satabileceği gibi kendisi bu yerlerde imar plânı mucibince birtakım yeni binalar ve müesseseler vücuda getirdikten sonra bunları halka artırma usulü ile satabilecektir. Bu suretle hem halkın zararına meydan verilmiyecek hem de belediye imar edeceği yerleri yüksek kıymetler ile satarak aradaki farktan bir kısım imar masraflarını çıkarabilecektir.

Fikrimizce istmilâk usulünden yapılan yeniliğin başka bir faydası daha olacaktır:

Bu da şehir imar plânı mucibince yeni açılacak yolların ve meydanların muhitlerindeki en kıymetli arsaların birtakım sermayedar kimseler tarafından spekülâsyon mevzuu haline getirilmesi, bu yerleri ucuz fiyatlarla kapatmaları, nihayet belediye imar plânının tatbikinden sonra yükselen kıymetleriyle satışa çıkararak halkın ve belediyenin zararına havadan büyük, büyük paralar kazanmaları gibi vaziyetlerin önüne geçilmesidir.

ASIM US

Hizmetçi aranıyor

İyi bir aile yanında iyi bir ücretle çalışacak iyi bir hizmetçiye ihtiyaç vardır. Matbaamızın kitap satış yerine müracaat

birbirine gösteriyordu. Yanaşınca derhal etrafımızı sardılar. Merak etmişler falân, filân.

Fakat, kızın babası sanki bizim iki gün geç geldiğimizin farkında değilmiş gibi duruyordu. Kemali ihtiramla teşekkür etti, elimi tuttu, diğer tarftan da kızının elini arıyordu.

Derhal sıyrıldım kaçtım. Adamcağız ne çabuk da damat kaynata rolü oynamağa kalkışmıştı ya!..

O akşam güneş batarken siyah yelkenli Lougre'in sessiz sadasız hazırlanmasının ve **karanlıkta** "Hollanda Kuşu" gibi kaybolmasının sebebi bu **idi.**

Tam manasiyle bir kaçırma hâdisesi idi bu. Kendi kendimi kaçırıyordum...

Halifaksın Moskovaya gitmesi muhtemel
Çemberlayn müskilât yalnız bir taraftan gelmiyor dedi

Londra, 6 (A.A.) — Çemberlayn, dün Avam Kamarasında beyanatta bulunarak Lord Halifax'ın Moskovada cereyan eden müzakereler hakkında Sovyetlerin cevabını aldığını bildirmiştir. Bu cevap, Fransa hükûmeti ile birlikte tetkik edilmektedir.

Başvekil, şu sözleri ilâve etmiştir:

— Henüz hallerilmemiş olan ihtilâflar hakkında tafsilât vermeğe lüzum görmüyorum. Müşkülâtın yalnız bir taraftan geldiğini zannetmek yanılmak olur.,,

Londra, 6 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, Sovyet hükûmetinin tekliflerine cevap vermek ve pakta dair müzakereleri tacil etmek üzere Lord Halifax'ın yakında Moskovaya gitmesi ihtimali vardır.

Bu sabah bu haberi veren Daily Express gazetesi, Sovyet hükûmet mahfillerile tam salâhiyetli bir İngiliz devlet adamı arasında yapılacak olan bir temasın şimdiki güçlükleri süratle izale edebileceğini yazmaktadır.

Paris, 6 (A.A.) — Petit Parisine gazetesinde Bourgues yazıyor:

Sovyetler Birliğinin Hollanda, İsviçre ve Lüksemburg'un toprak bütünlüğüne karşı vuku bulabilecek bir taarruzu harp sebebi olarak kabul etmek istememesinden doğan güçlükler hariç olmak üzere, Moskova, halli oldukça sıkıntı verecek diğer bir mesele daha ortaya koymaktadır:

Almanya kendisine Baltık memleketlerinde istinat noktaları temini için doğrudan doğruya bir harekette bulunduğu takdirde takip edilecek hattı hareket meselesi, Tallin veya Rigada Alman lehtarı bir "Putsch" Moskovada bir taarruz başlangıcı olarak telâkki edilecek ve bu takdirde Sovyetler Birliği ihtimal kendi stratejik mevzilerini teminat altına alacak tedbirleri derhal ittihaz edecektir. İngiltere ve Fransa böyle bir vaziyette derhal müdahale mecburiyetini kabul edibilirler mi? Mesele tetkike lâyıktır. Zira hakikaten Hitler tarzı da tamamen böyledir: Führer, kurbanını yutmadan önce parçalamaktadır.

Populaire gazetesinde Blum diyor ki:

Pakt çerçevesi dahiline irca ve onun hakikî mana ve hedefi göz önünde tututlrsa, zorluk ortadan kalkar. Müzakereler esnasında birçok hayalî meselelerin ortaya çıktığı ekseriya vakidir. Ve bunun içindir ki müzakereleri çok uzatmamak lâzımdır.

Kastamunuyu sel bastı
Köprüler yıkıldı, şehir karanlıkta kaldı dört kişi öldü

Kastamonu, 6 (A.A.) — Dün saat 16,30 da oldukça büyük bir sel gelmiş ve elli dakika kadar devam etmiştir. 1313 den beri tesadüf edilmemiş olan bu sel neticesi mecrasından bir metre kadar yükselen sular derenin iki tarafındaki caddeleri ve evleri tamamen istilâ etmiş ve bir iki evin dere tarafındaki duvarları yıkılmıştır. Dere üzerindeki altı ahşap köprüyü sular götürmüştür.

Dört kişinin selde boğulduğu bildiriliyor. Sel, elektrik hatlarını da tahrip etmiş olduğundan şehir karanlıkta kalmıştır.

Hükûmet, her türlü tetbirleri almıştır. Jandarma kumandanlığı şehir dışında selden hasara uğrayan mıntıkada tetkikat yapmaktadır.

Irakla İbnissuut hükûmeti arasında ihtilâf çıktı
Başvekil Irakın harici siyasetini izah etti

Bağdat, 6 (A.A.) — Irak parlâmentosunda harici siyaset müzakereleri esnasında söz alan Başvekil Nuri Sait Paşa, Irak İbnissuut hükûmeti arasındaki münasebetlerde bazı ihtilâflar çıktığını bildirmiş ve Bağdadın bu ihtilâfları Mısırın veyahut diğer bir memleketin hakemliğine tevdie hazır olduğunu ilâve etmiştir.

Irak ile İngiltere arasındaki münasebetlerden bahseden Nuri Sait Paşa, askerî hazırlıklar için Iraka beş milyon İngiliz liralık bir istikraz vermiş olan İngiltere'nin dostane semahatini bilhassa kaydetmiştir.

Başvekil, Filistin meselesine temasederek, Irak'ın, diğer Arap memleketleri ile beraber, Siyonist siyasetinin ortadan kaldırılması ve Filistinde millî müstakil bir hükûmet kurulması için gayretlerine devam edeceğini bildirmiştir.

Nihayet hükûmetin harici siyasetini tarif eden Başvekil, Irak'ın faaliyetinin komşu Akdeniz ve islâm memleketlerine inhisar eylediğini ve biri Sadâbâd paktı diğeri de İbnissuut hükûmeti ve Yemen ile ittifak paktı olmak üzere iki vesikaya dayandığını tasrih etmiş ve İbnissuut Arabistanı ve Yemen ile olan ittifakın Mısıra ve diğer Arap hükûmetlerine de teşmil edildiğini görmek ümidini izhar eyliyerek sözlerine nihayet vermiştir.

Cebelüttarıka iltica eden ispanyol zabitleri

Cebelüttarık, 6 (A.A.) — İkisi eski binbaşı olmak üzere Cumhuriyet ordusunun eski mensuplarından 16 İspanyol, Cebelüttarık ile İspanya sahili arasındaki mesafeyi yüze yüze geçerek bu sabah buraya gelmişlerdir.

Birkaç saat, dalgalarla mücadele ettikleri için bunlar bitap bir halde bulunmaktadırlar. İçlerinden biri gelir gelmez ölmüştür. Daha bazı Cumhuriyet ileri de aynı sekilde Cebelüttarıka gelmeğe teşebbüs etmişler ve boğulmaktadır.

Birçok kimseler, denizde yüzenler olup olmadığını görmek için mütemadiyen ufka bakmaktadırlar.

Tien-Çin ihtilâfı
„Çindeki yeni nizamı tanımıyan devletlerle anlaşamıyacağız„

Tokyo, 6 (A.A.) — Tiyençin hâdisesinin bir hal suretine raptı için toplanacak İngiliz — Japon konferansı hakkında gazetecilere izahat veren B. Hiranuma, demiştir ki:

Şarkî Asyada yeni nizamın tesisine karşı itirazlarda bulunan ve buna mani olmaya çalışan memleketlerle Japonyanın iş birliği yapması imkânsızdır. Eğer bu nokta İngiltere tarafmdan sarahatle anlaşılmamışsa önümüzdeki konferasın hiç bir manası olamıyacaktır.

Japonyanın Uzak Şarktaki hattı hareketinin ve niyetlerinin İngiltere tarafmdan tam olarak anlaşılması, bir hal sureti için elzem şarttır.

Hâdise Tiyençinde vukua gelmiştir. Müzakere edilecek meseleler demek oluyor ki, Tiyençine mahdut kalakalacaktır. Fakat eğer müzakereler, Japonyanın Uzak Şarkta yeni bir nizam kurması esasma dayanmazsa, mualâkta bulunan meselelerin hakikî surette halline hiç bir suretle varılamıyacaktır. Eğer İngiltere Japonya için esaslı olan bu noktayı kabulden imtina ederse, bizim için görüşmeleri kesmekten başka çare kalmıyacaktır.

Japonya üçüncü devletlerin imtiyazlı mıntakalardaki haklarına ve menfaatlerine hürmetkârdır. Fakat Japonya için, Japonyanın bütün Çindeki vaziyetini tanımaktan imtina eden devletlerle iş birliği yapması imkânsızdır. Japonya imtiyazlı mıntakaların tam bitaraflığma muhalif değildir. Fakat askerî hareketlere yapılan engeller bu bitaraflıkla kabili telif görülmemektedir.

Londra, 6 (A.A.) — İngiliz mahfillerinde söylendiğine göre, Tokyoda yapılacak olan İngiliz - Japon görüşmeleri için henüz her hangi bir tarih tesbit edilmiş değildir.

Tiyençin, 6 (A.A.) — İngiltere, Çang-Kay-Şek'e yardım siyasetinden vazgeçmedikçe imtiyaz mıntakalarının ablukasının kaldırılmıyacağı Japon askerî makamları tarafından söylenmektedir.

Çunkin, 6 (A.A.) — Bugün gece yarısmdan biraz sonra, Çunking, Japon tayyareleri tarafından bombardıman edilmiştir. Düşen bombalar, yedi yerde yangın çıkarmışsa da bu yangınlar sa.faktan evvel söndürülmüştür. Bazı yabancı binalar hasara uğramıştır. Amerikan misyonuna ait binaya bir bomba düşmüştür. Diğer bir bomba da Almanya konsolosluğu civarında patlamıştır.

Sovyet - Japon harbi

(Baş tarafı 1 incide)

Yang gölü ve Khalkhyngol nehrindeki Sovyet mevzilerine taarruz etmişler ve bu göl ile nehri geçmek istemişlerdir. Bu taarruza bir piyade alayı, iki tank alayı ve altı süvari alayının yardımı ile **"Kamatsubara,, ismindeki 23 üncü piyade fırkası iştirâk etmiştir.**

Sovyet — Mogol kıtalarının ve Sovyet tayyarelerinin şiddetli bir taarruzu neticesinde Japon kuvvetleri akşama doğru ağır zayiatla Khalkhyngol'ün şarkına püskül tülmüşlerdir.

Sovyet — Mogol topçu kuvvetleri, Japonların 50 tankını ve 8 topunu tahrip etmişlerdir.

Sovyet — Mogollar 50 tank ve zırhlı otomobil kaybetmişlerdir.

Japon — Mançukoluların zayiatı 800 maktul, Sovyet — Mogolların zayiatı 100 maktul ve 200 yaralıdan ibarettir.

2 — 5 Temmuz arasında cereyan eden mühim hava muharebeleri Sovyet — Mogolların lehinde neticelenmiştir. Bu muharebelerde Japonlar 45, Sovyet — Mogollar 9 tayyare kaybetmişlerdir.,,

Tebliğde, Japon tayyarelerinin muvaffakiyeti hakkında yalan haberler neşrettiğinden dolayı Kuan tung ordusu matbuat bürosu şefi miralay Kavahara'nın azledildiği ilâve edilmektedir.

Tokio, 6 (A.A.) — Mançurideki Japon ordusunun bir tebliğinde, Buir gölü civarında Mogol — Sovyet kuvvetlerine karşı yapılan Japon taarruzunun ilerlemekte olduğu, birçok Sovyet tankının tahrip edildiği, Sovyet tayyarelerinin Balşagal şimalinde uçuşlar yaptığı ve 12 tayyarenin düşürüldüğü bildirilmektedir.

Amerikada selden 100 kişi öldü

Vaşington, 6 (A.A.) — Kentucky havalisindeki tufyanlar neticesinde 100 kadar kişinin ölmüş olmasından korkulmaktadır.

Morehead'da kaybolan 48 kişiden 30 unun cesedi sudan çıkarılmıştır.

Diğer cihetten sel sularının birdenbire kabarması yüzünden takriben 30 kişinin boğulduğu Cartercounty'den bildirilmektedir

Bulgar Kralı
Mısır Hariciye Nazırını kabul etti

Sofya, 6 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor. Mısır Hariciye Nazırı Yahya Paşa dün sabah meçhul askerin mezarına merasimle bir çelenk koymuştur.

Saat 11 de nazır, Kral tarafından kabul edilerek maiyetile birlikte öğle yemeğine alıkonmuştur. Yemekte başvekâlet vekili Nedef de bulunmuştur. Kral Yahya Paşa ile maiyetine yüksek nişanlar vermiştir.

Dün akşam başvekâlet vekili ve alâkadar diğer nazırla Mısır hariciye nazırı arasında iki memleketi alâkadar eden ekonomik meseleler hakkında müzakereler cereyan etmiştir.

Müteakiben Sofyadaki Mısır elçisi bir akşam ziyafeti vermiştir. Ziyafette Mısırlı misafirlerden başka bir çok şahsiyetler hazır bulunmuşlardır.

—o—

Almanya
Japonyaya askerî ittifak teklif etti

Tokyo, 6 (A.A.) — Japonyanın Berlin sefiri, Fon Ribbentrop tarafından tevdi edilen bir notayı hükûmetine göndermiştir. Notada bir ittifak aktedilmesi için ısrar olunmakta ve Avrupada harp çıkıtğı takdirde Japonya tarafından yapılan siyasî ve iktısadî yardım vaaadi hatırlatılmaktadır.

Siyasî mahfillerde söylendiğine göre Hiramma, bu ittifakı aktetmek istemediği takdirde Japon askerî ricali kabinenin düşürülmesini derpiş eylemektedirler.

Ayasofya mozayıkları tamir edilecek

Müzeler idaresi ve Ayasofya mozayıklarını senelerdenberi temizleemkle meşgul olan Amerikalı mütehassıs Withmor bazı mozayıklarıda görülen çatlakları ve bazı tehlikeli vaziyetleri tamir ederek önlemeğe karar vermişlerdir. Bunun için yakında İngilteredeki Bizans enstitüsünden malzeme getirilecektir bu malzemeler gümrüksüz olarak memlekete sokulacaktır. **Mozayıklar bozulmıyacak şekilde ve çok itinalı olarak sağlamlaştırılacaktır.**

İstanbul Levazım Âmirliğinden verilen: Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

Kıtası	Cinsi	Mikdarı Kilo	Tahmin bedeli Lira	İlk teminatı Lira Ku.
Sarıkamış	Sadeyağ	35,000	31,500	2362 50
Kars	„	30,000	25,500	1912 50
Sarıkamış	Sığır eti	155,000	26,350	1976 25
Kars	„	140,000	22,400	1680
Sarıkamış	Çam odunu	3,500,000	31,500	2362 50
Kars	„	3,000,000	39,000	2925

Yukarıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmesi 13—7—939 Perşembe günü saat 11 de Sadeyağı, saat 9 da sığır eti, saat 10 da Çam, odunu Sarıkamışta Mıntaka Lv. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi ve evsafı dokuzuncu Kolordunun garnizonunda ve her gün görülebilir. Isteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (35) (4659)

* * *

Vanda inşa ettirilecek yüz yataklı hastane binası Diyarbakır Levazım âmirliği satınalma komisyonunca kaplı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Yapılacak inşaatın birinci keşif bedeli tutarı 253,427 lira 44 kuruş olup muvakkat teminatı 13,887 lira 10 kuruştur. İhalesi 20—7—939 perşembe günü saat 11 de Diyarbakır Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bu inşaata ait plân, hulâsai keşif, fennî ve hususî şartname Diyarbakır Levazım âmirliği satınalma komisyonunda, Vanda hudut komutanlığında, Ankarada M. M. V. İnşaat şubesinde görülebilir. İstekliler 12 lira 67 kuruş bedel mukabilinde Ankarada M. M. V. inşaat şubesinden ve Diyarbakırda Kor İnşaat şubesinden alabilirler. İsteklilerin ihale saatinden bir saat evveline kadar teminatlarile teklif mektuplarını ve kanunen icabeden bütün vesaiki Diyarbakırda Levazım âmirliği Satınalma komisyonuna vermeleri. (62) (4662)

* * *

Kimyevî muayene ile 4000 kilo zeytinyağı pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2160 lira ilk teminatı 162 liradır. İhalesi 12 Temmuz 939 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin Lüleburgazda satınalma Ko. na gelmeleri. (90) (4967)

* * *

59500 kilo patates açık eksiltme suretile alınacaktır. İhalesi 20—7—939 perşembe günü saat 16 da Çorluda kor satınalma Ko. da yapılacaktır. İlk pey parası 312 lira 40 kuruştur. Evsaf ve şartnamesini görmek isteyenler her gün Çorluda Kor satınalma Ko. na müracaatla görebilirler. İsteklilerin kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatte Çorluda Ko. na müracaatları.

***

21200 kilo kuru soğan açık eksiltme suretile alınacaktır. İhalesi 20—7—939 perşembe günü saat 16,30 da Çorluda Kor. satın alma Ko. da yapılacaktır. İlk pey parası 103 lira 35 kuruştur. Evsaf ve şartnamesini görmek isteyenler her gün Çorluda Kor satınalma Ko. na müracaatla görebilirler. İstekliler kanunun 2 ve 3 cü maddelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatte Ko. na müracaatarı. (89) (4968)

***

Cinsi	Miktarı kilo	M. Fiatı Ku. san.	İlk teminatı Lira	Ku.	Tarihi günü saati
Yulaf ve arpa	783000	3 75	2202	19	25.7.939 salı 15
Sade yağ	16800	97 50	1228	50	25.7.939 „ 16

Dört yol garnizonundaki birliklerin ihtiyacı olan yulaf (ve arpa) ile sade yağı kapalı, zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuzu ve mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü ve saattinden bir bir saat evveline kadar Dörtyol askerî satınalma Ko. na vermeleri şartnameleri görmek isteyenlerin her gün garnizon levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri. (76) (4853)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremiz müstahdemini için ceman 139 kat muhtelif cinsten elbise

„ 19 adet palto

Kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işe dair olan şartname idaremiz levazım servisinden parasız olarak alınabilir. Ve kumaş ve elbise nümuneleri aynı serviste görülebilir.

2 — Taliplerin şartnameye göre hazırlıyacakları kapalı teklif zarflarını ihale günü olan 24—7—939 pazartesi günü saat 15 e kadar Taksim Sıraservilerdeki müdüriyete vermeleri lâzımdır. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (4904)

İstanbul Belediyesi İlânları

100,000 adet parke taşı 11,000 lira tahmin edilen bedel üzerinden şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacakır.r İlk teminat miktarı 825 liradır. İhale 10—7—939 pazartesi günü saat 14 de daimî encümende yapılacaktır. Keşif, proje ve şartnamesi Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliplerin 939 yılma ait ticaret odası vesikaları ve teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları. (4667)

1939 RESİMLİ HAFTA

Her nüsha yeni bir güzellik ve olgunlukla çıkan bu haftalık mecmua Türkiyenin yegâne rakipsiz gazetesidir

Müvezzilerden ısrarla isteyiniz!

SAHİBİ : ASIM US Neşriyat Müdürü: R. Ahmet Sevengi
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

ADRIATICA
SOC. AN. DI NAVIGAZIONE-VENEZIA

Uğrayacakları Limanlar	Vapurların İsimleri	Hareket Günleri	
EKSPRES HATLARI			
Pire, Brindisi, Venedik, Trieste	RODI	7/7	Bütün Avrupa için Ekspres trenleriyle telâki ederler
	EGITTO	14/7	
	RODI	21/7	
Galata rıhtımından her	EGITTO	28/7	
cuma tam saat **10** da	RODI	4/8	
	CITTA'di BARI	1/7	
Pire, Napoli, Marsilya,	ADRİA	15/7	
Cenova	CITTA' di BARI	29/7	
	İstanbul - PİRE	saat 24	
saat **10** da Galata	„ Napoli	gün 3	
Rıhtımından	„ Marsilya	gün 4	
Pire, Napoli Marsilya, Cenova	CAMPİDOGLİO	13/7	
	FENİCİA	27/7	Saat 17 de
	MERANA	10/8	
Kavala, Selânik, Golos, Pirêe, Patras, Aysaranda, Brindisi, Ankona, Venedik, Trieste	BOSFORO	5/7	
	ABBAZİA	20/7	Saat 17 de
	VESTA	3/8	
Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Kalamata, Patras, Brindisi, Venedik, Trieste	ALBANO	13/7	
	SPARTİVENTO	27/7	Saat 18 de
Abbazia 6/7	MERANO	26/7	
Burgaz, Fenicia 12/7	İSEO	28/7	Saat 17 de
Varna, Spartivento 14/7	BOSFORO	3/8	
Köstence Vesta 20/7			
Batum Albano 30/6	İSEO	28/7	saat 17 de
Batoum Spartivento 14/7			
	Abbazia	6/7	
	Fenicia	12/7	
Sulina, Kalas, İbrail	Vesta	20/7	Saat 17 de
	MERANO	26/7	
	BOSFORO	3/8	

Tadilât veya teahhürattan Kumpanya hiçbir suretle mes'ul tutulamaz
Fazla malûmat almak için Galatada Mumhane Şarap İskelesi 15-17,141 "ADRİATİCA" Umumî Acentalığına (Tel. 44877.8-9) ve Beyoğlunda Galatasaray civarında Yolcu Dairesine (Tel. 44686) müracaat olunur

Devlet Demiryoiları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünden:

1 — Devlet Demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile hareket memur namzedi alınacaktır.

A — Türk olmak,

B — Müsabakaya iştirâk edebilmek için orta tahsili bitirmiş olmak,

C — Yaşı 18 den aşağı ve 30 dan "dahil„ yukarı olmamak.

D — Asgarî bir sene için askerlikten muaf olmak,

E — İdaremiz hekimleri tarafından yapılacak sıhhî muayenelerinde faal serviste çalışmağa mâni bir ârıza ve hastalığı olmamak,

2 — Müsabakada kazananlar 61 lira ile tayin edileceklerdir. Ecnebi lisanlarından birine vâkıf olanlar 67 lira ücretle alınacaklardır.

3 — Askerliğini bitirmiş lise mezunları imtihansız olarak aynı şartlar dahilinde alınacaktır. Bu gibilerin dilekçelerinin doğrudan doğruya umumî müdürlüğe göndermeleri lâzımdır.

4 — Müsabaka imtihanı 15 temmuz 939 cumartesi günü saat 14 de Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum işletme merkezlerinde yapılacaktır.

5 — En son müracaat 10 temmuz 939 cuma gününe kadardır.

6 — Talipler işletmelere ve istasyonlara istida ile müracaat edeceklerdir.

7 — Kabul şerait ve evsafı hakkında daha fazla malûmat almak isteyenler İşletme Merkezlerine ve istasyonlara müracaat edebilirler. (2309) (4234)

* * *

Muhammen bedeli 1888 lira olan muhtelif cins ve eb'atlarda boru anahtarı, elektrik tornavidası, tesviyeci gönyesi, lâğımcı kazması, çekiç, marangoz el maskap kalemi, metrik dişli kılavuz, kıl testere lâması, prinç şakul, yaylı çelik metre, modelci için kırma metre hassas tesviye ruhu, tesviye levhası ve torna aynası gibi 58 kalem hırdavat malzemesi 31. 7. 1939 pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşa gar binası dahilindeki komisyon tarafmdan açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 141 lira 60 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4803)

Belediye Sular İdaresinden:

İdaremiz müstahdemini için ceman 111 çift ayakkabı

„ 24 „ çizme

Açık pazarlık suretile imal ettirilecektir.

1 — Bu işe ait şartname idaremiz levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Taliplerin pazarlık günü olan 12 Temmuz 939 çarşamba günü saat 15 de şartname mucibince müdüriyete müracaatları lâzımdır. (4905)

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan

87476 Kilo patlıcan
21869 „ Bamya
29158 „ Kırmızı domates
7290 „ Dolmalık biber
9900 demet maydanos

Yukarda cins ve miktarı yazılı beş kalem sebze 18/Temmuz/939 salı günü saat 16 da Tophanede İst. Lv. Âmirliği Satınalma Ko. da kapalı zarfla alınacaktır.

Hepsinin tahmin bedeli 8160 lira 82 kuruştur. Anadolu cihetinin ilk teminatı 209 lira 87 kuruş, Rumeli cihetinin ilk teminatı 402 lira 19 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri. (45) (4801)

* * *

Bir adet elektrikle müteharrik pedolu hava kompresörü alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11—7—939 salı günü saat 15,30 da Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Evsafı komisyondadır. Görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (47) (4852)

* * *

1581 çift eski kundura satılacaktır. Pazarlıkla arttırması 11 Temmuz 939 salı günü saat 15,15 de Tophanede Levazım âmirliği satınalma Ko. da yapılacaktır. Fotinler deniz kumandanlığının Hasköydeki ambarında görülebilir. Ve istekliler işbu fotinleri gördüklerine dair vesika alıp komisyona göstermeleri lâzımdır. Tahmin bedeli 253 lira katî teminatı 38 liradır. İsteklilerin belli saatte Tophanede âmirlik satınalma Ko. na gelmeleri. (4880)

***

Harp Akademisi için 171 bin kilo odun alınacaktır. Açık eksiltmesi 24 temmuz 939 pazartesi günü saat 15 de Tophanede âmirlik satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 1539 lira 10 teminatı 115 lira 42 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (57) (4965)

***

33 kalem elektrik malzemesi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 10 Temmuz 939 pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede âmirlik satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 357 lira 14 kuruş katî teminatı 53 lira 57 kuruştur. Keşfi Ko. da görülür. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (56) (4966))

Ankara Belediyesinden:

1 — Belediye benzin ihtiyacı için alınacak olan "270,000„ lira kıymeti muhammeneli "1000 - 1200„ ton benzin kapalı zarf usulile 45 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 18—8—939 cuma günü saat 11 de belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı "22,250„ liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaat etmeleri ve isteklilerin de teklif mektuplarını 18—8—939 cuma günü saat ona kadar encümene vermeleri ilân olunur. (2635) (4680)

Nafıa Vekâletinden:

12—7—939 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Nafıa Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 3231,30 lira muhammen bedelli muhtelif demir ve saç malzemesinin açık eksiltme usulile yeniden eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat: 242 lira 35 kuruştur.

İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 15 de mezkûr komisyonda hazır bulunması lâzımdır. (2589) (4606)

Istanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

938/1612

Emniyet Sandığına borçlu ölü Bayan Ayşe varislerine ilân yolile tebliğ:

Bayan Ayşe Ayayokuşu Kemalpaşa mahallesi Boyacı sokak eski 2 No. lı arsa ve üzerinde inşa edilmiş ve edilecek bilcümle kâgir binaların tamamı (Yeni sokak ismi Defter emini No. 6) birinci derecede ipotek göstererek 6. 2. 935 tarihinde 20744 hesap numarasile sandığımızdan aldığı (600) lira borcu 16. 9. 938 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifi ile beraber borç (147) lira (47) kuruşa varmıştır. Bu sebeple 3202 numaralı kanun mucibince hakkında icra takibi başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelenamede gösterdiği ikametgâhına gönderilmiş ise de borçlu Bayan Ayşenin yukarıda yazılı adreste öldüğü anlaşılmış ve tebliğ yapılamamıştır. Mezkûr kanunun 45 inci maddesi vefat halinde tebliğatın ilân suretile yapılmasını âmirdir. Borçlu ölü Bayan Ayşe mirasçıları işbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığımıza müracaatla murislerinin borcunu ödemeleri veya kanunen kabule şayan bir itirazları var ise bildirmeleri lâzımdır. Mirasçılar ipoteği kurtarmazlar veyahut başlıyan takibi usul dairesinde durdurmazlarsa ipotekli gayrimenkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler alâkadarlarca bilinip ona göre hareket edilmek ve herbirine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (4981)

Vazifeye davet

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adresi idaremizce bilinmeyen (İmam Elhaç Hafız Mustafa Ef. bin Elhaç Mehmet Vakfının mütevellisi Fatma Raide'nin) idaremize müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını etmesi için ilânen vaki tebliğata icabet etmediğinden kendisine ilân tarihinden itibaren 15 gün daha mehil verilmiştir. Bu müddet zarfında da gelmediği takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (4971)